

smatsa

FIN.01-565/1

'14 DEC 2022

Финансијски план SMATSA доо за 2023. годину

PAR.PLN.003

Датум : 13.12.2022.

САДРЖАЈ

1	Увод	1
2	Основни подаци о Друштву	2
2.1	Делатност	3
2.1.1	Услуге у ваздушној пловидби (ANS – <i>Air Navigation Services</i>)	4
2.1.2	Додатне услуге	5
2.2	Правни оквир.....	5
2.3	Органи управљања и организациона структура.....	6
4	Финансијско пословање	7
4.1	Приливи и одливи новчаних средстава	9
5	Приливи новчаних средстава	11
5.1	Приливи по основу пружених услуга у ваздушном саобраћају	11
5.1.1	Приливи од пружања услуга на домаћем тржишту - Уговор са Аеродромом Београд	11
5.1.2	Домаћи и ино терминал	11
5.1.3	Рутне накнаде	12
5.2	Остали пословни приливи	14
5.2.1	Услуге калибраже.....	14
5.2.2	Услуге школовања контролора летења	14
5.2.3	Пружање услуга комуникације и радарских података	15
5.2.4	Остали приливи.....	15
5.3	Почетно стање новчаних средстава	15
5.4	Прилив по основу потраживања из ранијег периода	15
5.5	Екстерни извори финансирања.....	16
5.5.1	Кредити за улагања у основна средства	16
6	Планирани одливи новчаних средстава	18
6.1	Одлив по основу трошкова материјала	18
6.2	Људски ресурси и одлив по основу трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода.....	18
6.2.1	Број и структура запослених.....	19
6.2.2	Одлив по основу трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода	19

6.2.3	Одлив по основу резервисања из претходног периода	21
6.3	Одлив по основу трошкова производних услуга	21
6.4	Одлив по основу МСФИ 16	22
6.5	Одлив по основу нематеријалних трошкова без издвајања за ваздухопловне власти .	22
6.6	Одлив по основу издвајања за ваздухопловне власти	24
6.7	Одлив по основу финансијских трошкова.....	24
6.8	Одлив по основу пореза на добитак	26
6.9	Отплате кредита	26
6.10	Одлив по основу преузетих обавеза из претходног периода	26
7	Планиране инвестиције у 2023. години и извори финансирања	27
8	Ризици.....	32
8.1	Финансијски ризици.....	32
8.2	Одступање реализованог саобраћаја у односу на прогнозу	32
9	Интерна прерасподела планираних средстава.....	33
10	Финансијски извештаји	35
10.1	Биланс стања на дан 31.12.2023. године.....	35
10.2	Биланс успеха за период од 01.01. до 31.12.2023. године	40
10.3	Извештај о новчаним токовима у периоду од 01.01. до 31.12.2023. године	43
11	Ознаке и скраћенице	45
12	Прилози	47
12.1	Прилог 1 – Организациона структура Друштва	48
12.2	Прилог 2 - Пројекција стања дуга на дан 31.12.2023. године	49
12.3	Прилог 3 – Одлука број 22/173 EUROCONTROL Проширеног комитета	50
12.4	Прилог 4 - Маса за зараде, број запослених и просечна зарада по месецима	52
12.5	Прилог 5 - Накнаде чланова Надзорног одбора и Скупштине Друштва	55

1 Увод

Доношење Финансијског плана Контроле летења Србије и Црне Горе SMATSA доо Београд (у даљем тексту: Друштво) прописано је чланом 10. Уговора о потврђивању континуитета пружања услуга у ваздушној пловидби у просторима Србије и Црне Горе / Уговора о потврђивању континуитета пружања ваздухопловних услуга у ваздушним просторима Црне Горе и Србије (II Ов. бр. 2164/2012 од 25.04.2012. године ОУ.СД број 282/2 од 25.04.2012. године – у даљем тексту: Уговор о континуитету), где је предвиђено да се приходи исказују и распоређују према наменама дефинисаним годишњим финансијским планом, на који писане сагласности дају владе држава оснивача.

На основу члана 11. Уговора о континуитету, Друштво обавља делатност на основу ратификованих мултилатералних споразума ради извршења преузетих међународних обавеза и своје приходе искључиво користи за обављање делатности. На основу Финансијског плана Друштва, врши се распоређивање планираних прихода и примања у току године по наменама за обављање делатности Друштва, те тиме Финансијски план представља основ за ангажовање средстава за обављање делатности Друштва.

У изради Финансијског плана Друштва за 2023. годину, коришћен је обрачунски курс од 118 РСД/ЕУР.

2 Основни подаци о Друштву

Назив Друштва:

Контрола летења Србије и Црне Горе SMATSA доо Београд

Седиште:

Трг Николе Пашића 10, 11000 Београд,
Република Србија, п.ф. 640

Матични број:

17520407

ПИБ:

103170161

Телефонски број:

+381 11 321 8123

Факс:

+381 11 324 0456

Електронска пошта:

kl@smatsa.rs

Интернет адреса:

www.smatsa.rs

2.1 Делатност

На основу Закона о привредним друштвима Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 36 /11, бр. 99/11, бр. 83/14, бр 5/15, бр. 44/18 и бр. 95/18), Закона о привредним друштвима Црне Горе („Службени лист РЦГ“, бр. 6/02, и „Службени лист ЦГ“, бр. 17/07, бр. 80/08, 40/10, бр. 36/11), Закона о ваздушном саобраћају Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 73/10, бр. 57/11, бр. 93/12, бр. 45/15 и бр. 83/18), Закона о ваздушном саобраћају Црне Горе („Службени лист ЦГ“, бр. 66/08 и бр. 30/17), Споразума о сарадњи у области ваздушног саобраћаја, Влада Републике Србије и Влада Црне Горе закључиле су Уговор о континуитету. Овим уговором се потврђује континуитет постојања заједничког пружаоца услуга у ваздушној пловидби - Контроле летења Србије и Црне Горе SMATSA доо Београд, са циљем да обавља делатност у складу са прописима о ваздушном саобраћају у државама оснивачима, међународним уговорима, међународним стандардима и препорученој пракси.

Друштво послује у складу са одредбама закона држава оснивача којима се уређује правни положај привредних друштава.

Пословање Друштва је у потпуности усклађено са националном и међународном регулативом, међународним споразумима и европским системом управљања ваздушним саобраћајем. На основу Међународне конвенције о сарадњи у области безбедности ваздушне пловидбе („Службени лист СЦГ“-Међународни уговори, бр. 18/04, 19/04 и 04/05), и у складу са Мултилатералним споразумом о рутним накнадама („Службени лист СЦГ“-Међународни уговори, број 04/05), Република Србија и Црна Гора су, од 1. јула 2007. године, интегрисане у систем рутних накнада Европске организације за безбедност ваздушне пловидбе (у даљем тексту: EUROCONTROL) који примењује 41 земља чланица.

Политика заједничког деловања Републике Србије и Црне Горе представља позитиван пример међудржавне сарадње на пољу пружања услуга у ваздушној пловидби, а у складу са тежњама Јединственог европског неба, и као такав треба да опстане и да се прошири.

Основну делатност Друштва чини пружање услуга у ваздушној пловидби (Air Navigation Services - ANS), док се додатне услуге односе на школовање контролора летења, пилота и другог ваздухопловног особља и калибражу земаљских радио-навигационих средстава (ЗРНС).

Вишедеценијска традиција и потврђене вредности у пружању услуга у ваздушној пловидби и пружању додатних услуга, декларишу Друштво као поузданог и признатог пружаоца услуга у ваздушној пловидби који у региону заузима значајно место. Положај и реноме који Друштво ужива у регионалној ваздухопловној заједници, као и међу корисницима услуга и представницима ваздухопловне индустрије, условљава приступ пословању који одржава и унапређује такав положај и препознаје Друштво као преферираног партнера.

2.1.1 Услуге у ваздушној пловидби (ANS – Air Navigation Services)

Друштво пружа услуге у ваздушној пловидби у ваздушном простору и на аеродромима Републике Србије, ваздушном простору и на аеродромима државе Црне Горе, делу ваздушног простора изнад Јадранског мора и у ваздушном простору Босне и Херцеговине изнад ужег дела у непосредној близини границе са Републиком Србијом и са Црном Гором.

Од априла 2014. године, услугу контроле летења у горњем слоју ваздушног простора изнад Косова и Метохије (КФОР сектор) пружа HungaroControl, Мађарска.

Слика 1 Територија на којој Друштво пружа услуге у ваздушној пловидби

Услуге у ваздушној пловидби (ANS – *Air Navigation Services*) које Друштво пружа су:

- Услуге у ваздушном саобраћају (ATS – *Air Traffic Services*);
- Услуге комуникације, навигације и надзора (CNS – *Communication, Navigation and Surveillance*);
- Услуге ваздухопловног информисања (AIS – *Aeronautical Information Services*) и
- Ваздухопловне метеоролошке услуге (MET – *Aeronautical Meteorological Services*).

2.1.2 Додатне услуге

Осим услуга у ваздушној пловидби Друштво пружа и следеће додатне услуге:

- обука ваздухопловног особља;
- калибража ЗРНС из ваздуха и
- штампања информативних публикација (AIP).

2.2 Правни оквир

Оснивачи Друштва су Влада Републике Србије и Влада Црне Горе. Као пружалац услуга у ваздушној пловидби, Друштво је независно од регулаторних органа, а своја интерна акта доноси у складу са важећом законском регулативом Републике Србије и Црне Горе.

Слика 2 Везе Друштва са државним институцијама

Уговором о континуитету утврђено је да Друштво послује у складу са одредбама закона држава оснивача којима се уређује правни положај привредних друштава (Закон о привредним друштвима Републике Србије и Закон о привредним друштвима Црне Горе), ако Уговором о континуитету није другачије одређено, Закона о ваздушном саобраћају Републике Србије, Закона о ваздушном саобраћају Црне Горе, као и на основу међународних ратификованих уговора и мултилатералних споразума који су ратификацијом

постали саставни део правног поретка Републике Србије и Црне Горе и непосредно се примењују у обе државе које су оснивачи Друштва.

Ратификацијом међународних споразума, државе уговорнице (Република Србија и Црна Гора), обавезују се на прихватање међународних стандарда и поступака, те да ће доприносити да се постигне највиши могући степен једнообразности у погледу прописа, стандарда, поступака и метода организације који се односе на ваздухоплове, особље, ваздушне путеве и помоћне службе, и то у свим оним случајевима у којима би таква једнообразност олакшала и побољшала ваздушну пловидбу.

2.3 Органи управљања и организациона структура

Органи управљања Друштва су:

- Скупштина Друштва;
- Надзорни одбор и
- Директор.

Скупштину Друштва чини шест чланова, три члана из Републике Србије и три члана из Црне Горе. Чланови Скупштине су представници министарстава држава оснивача надлежних за послове саобраћаја, финансија и одбране. Председника Скупштине бирају и разрешавају чланови Скупштине Друштва, из редова чланова.

Надзорни одбор има пет чланова. Чланове Надзорног одбора бира и опозива Скупштина Друштва. Четири члана Надзорног одбора бира се на предлог Владе Републике Србије, а један на предлог Владе Црне Горе. За свој рад чланови Надзорног одбора одговарају Скупштини Друштва. Мандат чланова Надзорног одбора траје четири године.

Радам и пословањем Друштва руководи Директор. Надзорни одбор именује и разрешава Директора и Заменика директора, на предлог оснивача.

Организациона структура Друштва је формирана тако да у потпуности пружа могућност за обављање делатности Друштва у складу са стратешким циљевима и принципима пословања.

Приказ организације и систематизације важеће на дан израде документа, дат је у Прилогу 1.

4 Финансијско пословање

Након двогодишње кризе коју је пандемија COVID-19 изазвала у области ваздушног саобраћаја, у 2022. години је забележен опоравак саобраћаја, нарочито у просторима југоисточне Европе, на токовима који спајају северозападну и западну Европу са дестинацијама у Средоземљу. Број летова у простору надлежности Србије и Црне Горе је премашио и најоптимистичнија очекивања, бележећи пораст од 71% на годишњем нивоу у односу на прошлу годину, што је око 2% више у односу на број летова из рекордне 2019. године. Саобраћај у терминалу је такође забележио значајан раст, мада нешто мањи него онај забележен у сегменту прелета. Треба истаћи да је 2022. годину обележио сукоб у Украјини, који је утицао на затварање ваздушног простора (делимично или у потпуности) многих источно-европских земаља и преусмеравање одређених токова саобраћаја у Европи. Ово преусмеравање саобраћаја у 2022. години није значајно утицало на раст прелета у зони одговорности Друштва.

Друштво се не финансира из буџета Републике Србије и Црне Горе, већ своје приходе остварује самостално, финансирајући своје пословање првенствено од рутних и терминалних накнада.

Прогноза броја летова односно сервисних јединица за 2023. годину узима у обзир претпоставку даљег раста ваздушног саобраћаја (BASE сценарио STATFOR прогнозе из октобра 2022. године). На основу прогнозе, предвиђа се реализација од око 2,9 милиона наплативих сервисних јединица, што представља повећање од око 8.3% у односу на очекивану реализацију сервисних јединица у 2022. години. На основу прогнозе сервисних јединица и висине јединице рутне накнаде, а узимајући у обзир висок проценат наплате планираног прихода (око 99%), у 2023. години очекује се прилив од око 96 милиона ЕУР односно око 11,3 милијарди РСД.

Друштво остварује приход и од терминалних накнада за услуге пружене у области терминалне контроле летења. Узимајући у обзир проценат наплате потраживања по основу терминалних накнада (око 95%), процењује се да ће прилив по овом основу износити 12,2 милиона ЕУР односно 1,44 милијарди РСД што представља раст од 5,3% у односу на 2022. годину.

Планирани пословни приливи по осталим основама (услуга калибраже, штампања информативних публикација, пружање услуга комуникација и радарских података и очекивани прилив по основу продаје SMATSA Ваздухопловне академије) је око 248 милиона РСД односно 2,1 милиона ЕУР.

Укупни пројектовани приливи Друштва за 2023. годину износе око 13 милијарди РСД.

Расположива новчана средства ће бити искоришћена за покривање текућих трошкова пословања, нове инвестиције као и сервисирање приспелих обавеза по основу инвестиционих кредита и кредита за ликвидност.

Ефекти које је криза изазвана пандемијом оставила иза себе, нова геополитичка ситуација изазвана ратом у Украјини, пораст инфлације и стагнација великих светских економија свакако захтевају велики опрез у пословању.

С друге стране, константна унапређена које се рефлектују на технологију рада, системе и опрему, трендови праћени дигитализацијом и потреба за спремношћу сваке организације да испрати нагле изазове, захтевају брза прилагођавања, ефикасно управљање променама и адекватана улагања у људске ресурсе у погледу обуке, усавршавања и одржавања животног стандарда.

Стога, Друштво наставља са инвестирањем у нове технологије, системе, опрему и инфраструктуру, људске ресурсе, а у циљу одржавања безбедности, повећања капацитета, продуктивности и континуиране усклађености са регулаторним захтевима.

4.1 Приливи и одливи новчаних средстава

Табела 1 Приливи новчаних средстава у 2023. години

ПРИЛИВИ НОВЧАНИХ СРЕДСТАВА	2022	2023		
	Очекивана Реализација 31.12.2022. (000 РСД)	План (000 РСД)	План (000 ЕУР)	Поређење са реализацијом 2022. (%)
Прилив по основу пружених услуга у ваздушном саобраћају	11.804.770	12.751.319	108.062	8,0%
Прилив од услуга на домаћем тржишту (РС)	1.090	1.090	9	0,0%
Домаћи терминал (РС)	574.100	575.791	4.880	0,3%
Ино терминал (ван РС)	792.739	863.687	7.319	8,9%
Рутне накнаде - SMATSA доо	10.436.076	11.310.751	95.854	8,4%
Рутне накнаде - Босна и Херцеговина	765	-	-	-
Остали пословни приливи	237.124	248.331	2.105	4,7%
Услуге калибраже	36.828	44.840	380	21,8%
Услуге школовања контролора	48	221	2	359,3%
Пружање услуга комуникације и радарских података	73.248	75.968	644	3,7%
Остали приливи	126.999	127.302	1.079	0,2%
Прилив по основу потраживања из ранијег периода	214.530	184.720	1.565	-13,9%
Екстерни извори финансирања: улагања у основна средства	76.031	1.192.720	10.108	1468,7%
УКУПНО ПРИЛИВИ НОВЧАНИХ СРЕДСТАВА:	12.332.455	14.377.090	121.840	16,6%
ПОЧЕТНО СТАЊЕ НОВЧАНИХ СРЕДСТАВА:	2.939.824	3.273.865	27.745	11,4%
УКУПНА НОВЧАНА СРЕДСТВА:	15.272.279	17.650.955	149.584	15,6%

Табела 2 Одливи новчаних средстава у 2023. години

ОДЛИВИ НОВЧАНИХ СРЕДСТАВА	2022	2023		
	Очекивана Реализација 31.12.2022. (000 РСД)	План (000 РСД)	План (000 ЕУР)	Поређење са реализацијом 2022. (%)
Одлив по основу трошкова материјала	202.608	257.851	2.185	27,3%
Одлив по основу трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода	6.660.268	7.531.190	63.824	13,1%
Одлив по основу резервисања из претходног периода (јубиларне награде, отпремнине и судски спорови)	150.549	80.000	678	-46,9%
Одлив по основу трошкова производних услуга	702.934	1.033.087	8.755	47,0%
Одлив по основу МСФИ 16	415.929	420.000	3.559	1,0%
Одлив по основу нематеријалних трошкова без издвајања за ваздухопловне власти	623.416	887.950	7.525	42,4%
Одлив по основу издвајања за ваздухопловне власти	136.684	143.948	1.220	5,3%
Одлив по основу финансијских трошкова	160.529	227.688	1.930	41,8%
Одлив по основу осталих трошкова	7.573	50.000	424	560,2%
Одлив по основу пореза на добитак	-	392.725	3.328	-
Улагање - набавка опреме и објеката (екстерни извори финансирања)	695.790	1.202.524	10.191	72,8%
Улагање - набавка опреме и објеката (интерни извори финансирања)	571.802	1.767.959	14.983	209,2%
Отплате кредита	1.587.263	2.533.299	21.469	59,6%
Одливи по основу обавеза из претходног периода	83.069	23.603	200	-71,6%
УКУПНО ОДЛИВИ НОВЧАНИХ СРЕДСТАВА:	11.998.413	16.551.824	136.032	38,0%

5 Приливи новчаних средстава

5.1 Приливи по основу пружених услуга у ваздушном саобраћају

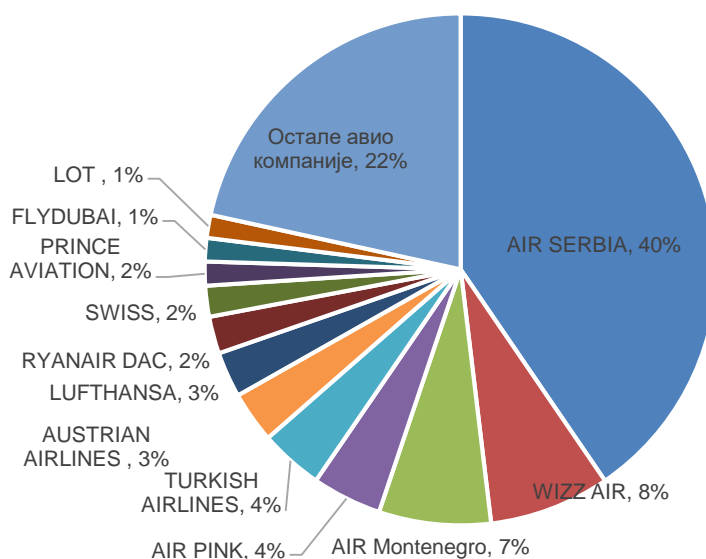
5.1.1 Приливи од пружања услуга на домаћем тржишту - Уговор са Аеродромом Београд

По основу Уговора закљученог са Аеродромом Никола Тесла Београд, бр. 03 222/1 од 23.01.2003. године, Друштво остварује приходе од пружања информација о доласку авиона, метео услуга и информација о коришћењу полетно слетне стазе. Са претпоставком да ће се и у 2023. години наставити са пружањем наведених услуга, планирани приливи по овом основу износи 1.090.200 РСД.

5.1.2 Домаћи и ино терминал

За коришћење услуга у ваздушној пловидби у области терминалних контрола летења (за пружене услуге контроле летења за ваздухоплове који полећу или слећу на аеродроме у Србији и Црној Гори), корисници ваздухоплова плаћају терминалну накнаду. Обрачун и фактурисање терминалних накнада од септембра 2019. године се врши у складу са Закључком Владе Републике Србије, 05 број: 343-7454/2019-1 од 25. јула 2019. године и на основу измене документа „Правилник о мерилима за обрачун и одређивање висине накнада за пружање услуга у ваздушној пловидби“ („Службени гласник Републике Србије“, бр. 55/19 од 2. августа 2019. године), односно у складу са Одлуком Владе Црне Горе о начину обрачуна терминалне накнаде за коришћење услуга у ваздушној пловидби („Службени лист ЦГ“, број 53/19 од 16. септембра 2019. године).

Током 2022. године, закључно са месецом новембром, од укупно 86.500 операција полетања и слетања, 77% је реализовано на аеродромима у Србији, док је остатак реализован на аеродромима у Црној Гори. Највише летова су реализовале авио компаније Air Serbia (40%), Wizz Air (8%), Air Montenegro (7%), Air Pink (4%), Turkish Airlines (4%), итд.

Слика 3 Учешће авио компанија у укупном саобраћају у терминалу у 2022. години (јануар-новембар)

На основу планиране реализације саобраћаја у терминалу и наплате потраживања, очекивани приход Друштва од терминалних накнада за 2023. годину износи око 12,8 милиона ЕУР или 1,5 милијарди РСД.

Међутим, узимајући у обзир да се наплата прихода по основу терминалних услуга реализује 45 дана од дана фактурисања, као и да је проценат наплате ових потраживања нешто нижи у односу на наплату рутних накнада, Друштво у 2023. години очекује прилив новчаних средстава по овом основу у износу од 12,2 милиона ЕУР (95% од планираног фактурисаног износа).

Табела 3 Планирани прилив Друштва од терминалних накнада у Србији и Црној Гори за 2023. годину

Месец	План 2023. (000 РСД)	План 2023. (000 ЕУР)	% очекиване наплате у укупним приливима
Јануар	78.297	664	5,4%
Фебруар	70.623	598	4,9%
Март	83.683	709	5,8%
Април	102.558	869	7,1%
Мај	128.915	1.093	9,0%
Јун	149.356	1.266	10,4%
Јул	178.877	1.516	12,4%
Август	178.592	1.513	12,4%
Септембар	137.883	1.169	9,6%
Октобар	123.310	1.045	8,6%
Новембар	102.094	865	7,1%
Децембар	105.290	892	7,3%
Укупно	1.439.478	12.199	100%

Прилив од домаћег терминала односи се на прилив од пружања услуга корисницима регистрованим у Републици Србији, док прилив од авио компанија регистрованих ван Републике Србије спада у ино терминал.

5.1.3 Рутне накнаде

За коришћење услуга у ваздушној пловидби у ваздушном простору Републике Србије и ваздушном простору Црне Горе - Области информисања у лету Београд (FIR/UIR Београд), односно зони наплате Србија/Црна Гора/КФОР, Друштво остварује приход од рутних накнада.

Република Србија и Црна Гора су у европском систему наплате рутних накнада у складу са Међународном конвенцијом о сарадњи у области безбедности ваздушне пловидбе („Службени лист СЦГ“ - Међународни уговори, бр. 18/04, 19/04 и 04/05) и Мултилатералним споразумом о рутним накнадама („Сл. лист Србије и Црне Горе – Међународни уговори“, бр. 4/05).

Јединствени систем који примењује 41 земља чланица EUROCONTROL-а, подразумева утврђивање трошковних основа на бази којих се, на годишњем нивоу утврђују планирани и реализовани рутни приходи и расходи. Све државе чланице су се обавезале на доследну примену општеприхваћених принципа за утврђивање трошковне основе за рутне накнаде и обрачун висине јединице рутне накнаде. С тим у вези, приходи који се остварују из рутних накнада се користе за покриће рутних расхода, односно из рутних накнада се могу финансирати искључиво рутни трошкови (трошкови настали у вези са пружањем услуга у ваздушној пловидби и функционисањем система, као и трошкови EUROCONTROL-а).

Висина јединице рутне накнаде (*Unit Rate*) се обрачунава на основу одобрених, прихватљивих рутних трошкова и прогнозе ваздушног саобраћаја. С обзиром да рутни трошкови представљају основу за одређивање висине јединице рутне накнаде, исти морају бити одговарајуће презентовани и усаглашени са представницима корисника услуга у ваздушној пловидби (процес консултација са представницима корисника услуга). С тим у вези, Друштво подноси предлог трошковне основе за наредну годину (заједно са сви осталим ентитетима у заједничкој зони наплате), која се разматра и коначно одобрава на новембарској седници EUROCONTROL Проширеног одбора (*Enlarged Committee for Route Charges*). На предлог EUROCONTROL Проширеног одбора и Привременог савета, одлуку о утврђивању висине јединице рутне накнаде за све земље чланице доноси EUROCONTROL Проширена комисија (*Enlarged Commission*).

На седници EUROCONTROL Проширене комисије одржане 21. и 22. новембра 2022. године, Одлуком бр. 22/173, за зону наплате Србија/Црна Гора/КФОР за 2023. годину (Прилог бр. 3) утврђена је висина јединице рутне накнаде у износу од 39,37 ЕУР (*National Unit Rate*), односно укупно 39,46 ЕУР (*Global Unit Rate*) укључујући удео EUROCONTROL.

Јединицу рутне накнаде потврђују Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије и Агенција за цивилно ваздухопловство Црне Горе и она представља јединичну цену услуга за јединствену зону наплате Србија/ Црна Гора/ КФОР.

На основу базног сценарија прогнозе сервисних јединица коју је израдио EUROCONTROL STATFOR у октобру 2022. године, за зону наплате Србија/ Црна Гора/ КФОР у 2023. години се предвиђа реализација од око 2,9 милиона сервисних јединица, што представља повећање од око 8,3% у односу на 2022. годину.

На основу прогнозе сервисних јединица, утврђене јединице рутне накнаде за 2023. годину, и кључа расподеле прихода међу ентитетима у трошковној бази, за Друштво се у 2023. години очекује реализација од око 96 милиона ЕУР прихода од рутних накнада, односно око 11,3 милијарди РСД (Табела 4). Имајући у виду високи проценат наплате, Друштво планира и прилив новчаних средстава на сличном нивоу.

Табела 4 Планирани прилив Друштва од рутних накнада за 2023. годину

Месец	План 2023. (000 РСД)	План 2023. (000 ЕУР)	% Очекиване наплате у укупним приливима
Јануар	598.793	5.075	5,3%
Фебруар	543.683	4.607	4,8%
Март	646.545	5.479	5,7%
Април	797.675	6.760	7,1%
Мај	1.042.345	8.833	9,2%
Јун	1.196.739	10.142	10,6%
Јул	1.386.120	11.747	12,3%
Август	1.407.110	11.925	12,4%
Септембар	1.252.443	10.614	11,1%
Октобар	1.071.735	9.082	9,5%
Новембар	682.493	5.784	6,0%
Децембар	685.068	5.806	6,1%
Укупно	11.310.751	95.854	100,0%

Пројекцију прихода од рутних накнада за 2023. годину ипак треба узети са одређеном резервом, с обзиром да су и даље присутни ризици који могу негативно

утицати на развој саобраћаја у наредном периоду, као што су утицај сукоба у Украјни смањена потражња за путовањима, пораст цене енергената, рецесија.

5.2 Остали пословни приливи

Део прилива Друштво остварује и по основу пружања услуга калибраже, услуга обуке ваздухопловног особља у Центру за обуку ANS особља, штампања информативних публикација (AIP), као и пружање услуга радарских података и радио комуникације за Hungaroccontrol након отварања ваздушног простора изнад територије Косова и Метохије за цивилни ваздушни саобраћај.

5.2.1 Услуге калибраже

Служба за калибражу врши услуге за сопствене потребе Друштва као и за потребе трећих лица на међународном тржишту (Босне и Херцеговине, Словеније, Македоније, Мађарске, и др.).

Процена прилива за 2023. годину је базирана на постојећим уговорима за које се очекује да ће бити реализовани у току 2023. године, као и на основу могућих додатних услуга по позиву. Очекивани прилив по основу пружања услуга калибраже у 2023. години износи 44.840 хиљада РСД (Табела 5).

Табела 5 Планирани прилив од услуга калибраже у 2023. години

Опис	План 2023. (000 РСД)	План 2023. (000 ЕУР)
Босна и Херцеговина – ВНАНСА	8.780	74
Аеродром Будимпешта	8.408	71
Hungaro Control	8.183	69
Контрола летења Словеније	9.380	79
Македонија (М-NAV)	5.605	48
По позиву	4.484	38
УКУПНО	44.840	379

5.2.2 Услуге школовања контролора летења

Током 2022. године четврта група у оквиру 49. класе контролора летења је наставила школовање у оквиру Ваздухопловне академије Београд. За наведену групу је, у периоду од 07.02.2022. године до 05.02.2023. године планирано спровођење Основне обуке (Basic Training) за стицање дозволе студента контролора летења/дозволе контролора летења и одговарајућег овлашћења. Група од 13 студената/полазника обуке који су уписани за потребе Друштва на студијски програм по дуалном моделу образовања на Високу школу струковних студија Ваздухопловна академија Београд, упућена је на студијски програм основних струковних студија – контрола летења за стицање звања струковни инжењер контроле летења са дозволом контролора летења и одговарајућим овлашћењем ADI-GMC/AIR Београд и ADI-TWR Ниш.

Предвиђено је да током 2023. године полазници наведене четврте групе, у оквиру наставе у IV семестру, слушају теоријску обуку и похађају обуку на симулатору на обуци за овлашћење ADI/TWR (Rating Training), а затим и Transitional и Pre-OJT обуку у оперативној јединици током V семестра (октобар 2023. године).

Током 2023. године, 5 полазника обуке који су уписани за потребе Друштва на студијски програм по дуалном моделу образовања на Високу школу струковних студија Ваздухопловна академија Београд, наставиће своје школовање у оквиру

основне обуке КЛ у II и III семестру. За те потребе ће бити ангажовани инструктори теоријске обуке из Центра за обуку ANS особља на предавањима на Ваздухопловној академији Београд.

Осим претходно наведеног, током 2023. године, планирано је извођење почетне обуке (Initial Training – Basic + Rating) за потребе LYPG и LYKV/LYVR.

Такође, током 2023. године, планирано је више обука из домена развојне обуке (обуке за стицање и/или освежење посебног овлашћења процењивача и инструктора практичне обуке - ОЈТ/REF ОЈТ, ASSE/REF ASSE) као и обуке Службе за метеоролошке услуге (почетна теоријска обука за ваздухопловне метеоролошке прогностичаре и инструкторе VMO) и Сектора за ваздухопловну технику.

Планирано је да Центар за обуку ANS особља пружа услугу ТЕА теста трећим лицима, и по основу ове услуге планира се прилив од 220.660 РСД.

5.2.3 Пружање услуга комуникације и радарских података

У складу са Закључком Владе 05 Број: 343-1734/2022-2 од 17.03.2022. године, и Одлуком Надзорног одбора Друштва, Бр. ОУ/НО-619/2 од 30.12.2021. године, закључен је Анекс 2. Уговора о пружању услуга комуникације ваздух земља – Радио опрема (CNS.00 бр. 207/1 од 22.03.2022.) и Анекс 2. Уговора о пружању радарских података (CNS.00 бр. 207/2 од 22.03.2022.) са HungaroControl, Мађарска, по ком Друштво наставља да пружа услуге и остварује прилив по овом основу. Анексима уговора предвиђено је пружање услуга до априла 2025. године са могућношћу продужења рока закључењем новог анекса уговора. Очекивани прилив у 2023. години по овом основу износи 75.968.400 РСД.

5.2.4 Остали приливи

Приливи од осталих услуга Друштва планирани су у износу од 2,2 милиона РСД и обухватају приливе од штампања информативних публикација (домаћи и ино АИР), САМО услуге, закупа пословног простора на основу Уговора са Аеродромом Никола Тесла Београд бр. 03 222/1 од 28.01.2003. године, као и Уговора о закупу са Министарством унутрашњих послова LGS.00-500/2 од 01.10.2021. године, и друге сличне категорије. Осим тога, у категорију осталих пословних прилива урачунат је и прилив новчаних средстава од продаје SMATSA Ваздухопловне академије у износу око 125 милиона РСД.

5.3 Почетно стање новчаних средстава

На основу новчаних токова за 2022. годину, износ готовине на крају обрачунског периода износи 3.273.865 хиљада РСД, што чини почетно стање у 2023. години. Наведени износ готовине обухвата и део неутрошених средстава по основу повучене трансхе по Уговору о кредиту са Европском инвестиционом банком у износу од око 9,8 милиона РСД (око 83.000 ЕУР), а који је планиран да се утроши у 2023. години у складу са динамиком реализације инвестиционих пројеката који се финансирају из средстава наведеног кредита.

5.4 Прилив по основу потраживања из ранијег периода

Ови позиција обухвата приливе по основу потраживања из претходног периода у области наплате терминалних накнада и наплате трошкова судских поступака који су правоснажно окончани у корист Друштва. Највећи део овог износа (180.000 РСД) односи се на рефундирани ПДВ у току 2023. године, као и на рефундирана боловања, док се остатак односи на прилив по основу наплате терминалних услуга из ранијих година.

5.5 Екстерни извори финансирања

5.5.1 Кредити за улагања у основна средства

Програм модернизације контроле летења SUSAN (*SMATSA Upgrade of System for Air Navigation*) подразумева стратешка улагања у циљу унапређења безбедности ваздушног саобраћаја, побољшања квалитета услуга, као и испуњавања захтева међународне регулативе и корисника услуга у ваздушном саобраћају.

Пројекти у оквиру SUSAN Програма модернизације уклапају се у свеобухватни програм "Јединственог европског неба" (*SES – Single European Sky*) који подразумева интеграцију и интероперабилност система контроле летења, а у циљу унапређења безбедности, повећања капацитета и ефикасности у пружању услуга не само на националном нивоу, већ и на нивоу Европе.

Имајући у виду обим инвестиционог улагања у оквиру SUSAN Програма модернизације, планирано је финансирање пројеката делимично из сопствених средстава Друштва, а делом из позајмљених (екстерних) извора средства - дугорочних кредита од међународних финансијских институција. С тим у вези, Друштво је закључило:

- Уговор о кредиту са Европском банком за обнову и развој (EBRD), Бр. SUS.00-65/1148 од 14. децембра 2017. године, на износ од 35 милиона ЕУР; и
- Уговор о кредиту са Европском инвестиционом банком (EIB), Бр. SUS.00-65/567 од 25. априла 2018. године, на износ од 45 милиона ЕУР;

при чему се сваки појединачни пројекат односно уговор, финансира од стране једне од наведених банака. За ове уговоре нису предвиђени инструменти обезбеђења (државне гаранције/контра-гаранције), те не представљају јавни дуг држава оснивача Друштва.

На основу Уговора о кредиту са EBRD, предвиђено је да се средства кредита користе за финансирање набавке опреме и пратећих услуга за SUSAN Програм модернизације, и то:

- Унапређења хардвера и софтвера FAMUS TopSky-ATC система са проширењем, корак 1, фаза 2 – укупна уговорена цена је 17.032.999 ЕУР;
- Унапређења функционалности са преласком на TopSky-ATC систем (Product или слично) корак 2 - укупна уговорена цена је 12.249.249 ЕУР; и
- Надоградње хардвера, софтвера и повећање броја терминала и повезивања AFTM/AMHS система на EDS (European Directory Service) - укупна уговорена цена је 1.499.984 ЕУР.

Имајући у виду да је укупан износ расположивих средстава по Уговору о кредиту са EBRD утврђен на бази процењених вредности појединачних пројеката, и да је тај износ био већи од укупно уговореног износа за наведене пројекте за 4.217.768 ЕУР, у 2020. години је отказан део кредита тако да укупан износ кредитног задужења по Уговору о кредиту са EBRD, износи 30.782.232 ЕУР.

У складу са одредбама Уговора о кредиту са EBRD, повлачење средстава из кредита је било планирано најкасније до 14. децембра 2021. године (четири године након датума потписивања уговора о кредиту), али имајући у виду померање рокова реализације Уговора за унапређења хардвера и софтвера FAMUS TopSky-ATC система са проширењем, корак 1, фаза 2 (услед померања рока завршетка радова на изградњи анекса зграде ЦКЛ Београд са торњем АКЛ Београд), рок је продужен до 30. јуна 2022. године (Commitment Period extension).

У претходном периоду је повучен целокупан износ средстава по наведеном кредиту, и у мају 2022. године је започета отплата кредита у складу са планом

отплате (период отплате је десет година, од маја 2022. године до новембра 2031. године, у двадесет једнаких полугодишњих рата).

Уговор о кредиту са ЕИВ представља оквирни споразум и закључен је на износ од 45 милиона ЕУР. Имајући у виду да се за сваку траншу из кредита утврђују појединачни кредитни услови, то се каматна стопа, износ и обрачун опредељује за сваку траншу посебно, приликом достављања захтева за понуду за повлачење транше из кредита. Након избијања пандемије вируса COVID-19, Друштво је у 2020. години предложило делимичну измену спецификације финансирања из ЕИВ кредита тако да се откаже финансирање свих пројеката за које је процењено да нису хитни/приоритетни, а да се додају пројекти који су неопходни са аспекта оперативног пословања Друштва и који су иницијално били планирани да се финансирају из сопствених средстава Друштва (чиме би се смањио притисак на слободне новчане токове Друштва у кратком и средњем року). Имајући у виду наведено, Друштво и ЕИВ су 4. новембра 2020. године закључили Анекс 1 Уговора о кредиту којим је смањен укупан износ кредита ЕИВ на 41.120.000 ЕУР и делимично је промењена спецификација пројеката који се финансирају из средстава овог кредита.

У склопу ЕИВ мера помоћи за сузбијање последица пандемије (допис ЕИВ, Бр. SUS.00-65/45 од 4. фебруара 2021. године), ова банка је понудила посебан кредитни аранжман – COVID 19 Тор-уп кредитни аранжман, који подразумева додатно финансирања од стране ЕИВ у износу од 10,3 милиона ЕУР, на име подршке у реализацији пројекта у оквиру SUSAN Програм модернизације. Основни циљ помоћи ЕИВ је био да се у условима отежаног пословања изазваног пандемијом вируса COVID–19 омогући подршка клијентима да реализацију инвестиционих пројеката. С обзиром да се у конкретном случају Друштва, помоћ ЕИВ односила на рефинансирање већ реализованих инвестиционих пројеката, то је Друштво закључењем Анекса 2 Уговора о кредиту са ЕИВ, Бр. SUS.00-65/195 од 31. маја 2021. године, обезбедило додатна средства од 10,3 милиона ЕУР за подршку текућој ликвидности у 2021. години. Анексом 2 Уговора са ЕИВ, повећан је укупан износ кредита ЕИВ на 51.420.000 ЕУР.

Уговором о кредиту са ЕИВ је иницијално било предвиђено да се исплате средстава из кредита могу вршити најкасније до датума који је 48 месеци након датума потписивања Уговора о кредиту (25. април 2022. године). Имајући у виду околности изазване пандемијом COVID-19 и неизвесности у погледу даљег развоја ситуације, дошло је до значајних померања рокова реализације инвестиционих пројеката који је финансирају из средстава кредита ЕИВ, те је одобрено продужење рока расположивости кредита до 30. јуна 2024. године (Анекса 3 Уговора о кредиту са ЕИВ, Бр. SUS.00-65/164 од 6. јула 2022. године).

Отплата сваке појединачне транше ЕИВ кредита започиње најкасније четири године након датума повлачења сваке појединачне транше (грејс период 4 године), док последњи датум отплате не може бити дужи од четрнаест година након датума повлачења сваке појединачне транше. С обзиром да је повлачење транши по овом кредиту започето 2020. године, то отплата главнице започиње од 2024. године.

У складу са динамиком реализације пројеката који се финансирају из средстава овог кредита ЕИВ укључујући и реализацију Тор-уп кредитног аранжмана, у досадашњем периоду укупно је повучено 33.197.191,72 ЕУР из ЕИВ кредита, а у 2023. години се очекује повлачење нових транши, у укупном износу од око 10,1 милиона ЕУР. Поред планираних повлачења нових транши у 2023. години, Друштво има на располагању и део средстава по основу повучене транше у 2021. години по Уговору о кредиту са ЕИВ у износу од око 83 хиљаде ЕУР.

Имајући у виду наведено, Друштво планира финансирање инвестиционих улагања из екстерних извора финансирања (кредита ЕИВ) у укупном износу од 10.190.878 ЕУР (око 1,2 милијарди РСД).

6 Планирани одливи новчаних средстава

6.1 Одлив по основу трошкова материјала

Основни елементи ове категорије трошкова су: резервни делови и материјал за текуће одржавање опреме и објеката, алат и ситан инвентар, канцеларијски материјал, службена и заштитна одећа, материјал за образовање, разне врсте горива и мазива, електрична енергија, грејање, материјал за посебне намене, производи за чишћење и остали трошкови материјала.

Материјал и резервни делови за одржавање основних средстава представљају значајну ставку што је последица сложености и величине система, јер обухватају поправку и текуће одржавање:

- разноврсне опреме у које спада телекомуникациона опрема, радар, енергетске станице, агрегати, системи за климатизацију, оперативно-рачунарске мреже, земаљска радио-навигациона средства, аутоматски системи контроле летења, мерно-испитна опрема и возила;
- грађевинских објеката, од којих су најважнији објекти аеродромских контрола летења, објекти радарских станица, пријемно-предајних центара и енергетских станица; и
- инфраструктуре (разне врсте каблова, водова и канала).

Остали трошкови материјала обухватају издатке за средства за одржавање хигијене, остали материјал и друго.

Трошкови горива и енергената су обрачунати на основу трошкова редовне потрошње електричне енергије, трошкова горива за возила, трошкова авио бензина за планиране летове авиона за калибражу, као и просечне потрошње горива за агрегате на Копаонику, Руднику и другим локацијама имајући у виду пораст цене енергената на тржишту.

Повећање ове групе трошкова у 2023. године последица је повећања цене репроматеријала, енергије као и одлагања неких сервиса за 2023. годину.

Табела 6 Одлив по основу трошкова материјала

Опис	Очекивана реализација 2022 (000 РСД)	План 2023 (000 РСД)	План 2023 (000 ЕУР)
Трошкови материјала	202.608	257.851	2.185
Резервни делови, Канцеларијски материјал и остали трошкови материјала	65.656	82.653	700
Гориво и енергија	136.952	175.198	1.485

6.2 Људски ресурси и одлив по основу трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода

С обзиром да се Друштво бави пружањем услуга у ваздушној пловидби категорија Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода представља појединачно највећу трошковну групу.

6.2.1 Број и структура запослених

Укупан очекивани број запослених закључно са децембром 2022. године износи 888. Поред наведеног броја, у Друштву је ангажовано и 19 професионалних официра и подофицира Војске Републике Србије упућених на рад на пословима од важности за унапређење цивилно - војне координације, безбедности и обуке у оквиру управљања ваздушним саобраћајем, а сходно обавезама из међународних споразума којима је приступила Република Србија.

Број запослених према категоризацији у складу са врстом услуге коју пружају, приказан је у следећој табели:

Табела 7 Категоризација запослених према врсти услуга (сервиса)

Редни број	Категоризација запослених према врсти услуга (сервиса)	Број запослених 31.12.2022.
1	Административно особље (ADM)	121
2	Особље у области пружања ваздухопловних услуга (AIS)	66
3	Особље у области управљања ваздушним саобраћајем (ATM)	403
4	Особље у области пружања комерцијалних услуга - калибраже (CAL)	10
5	Особље у области пружања услуга ваздухопловне технике (CNS)	162
6	Ваздухопловно-метеоролошко особље (MET)	79
7	Особље у области тренинга ваздухопловног особља (Training)	47
Укупно:		888

Планирани просечан број запослених у 2023. години биће незнатно виши у односу на 2022. годину узимајућу у обзир школовање и стицање дозвола са одговарајућим овлашћењима припадника 49. класе контролора летења, које Друштво школује за сопствене потребе, као и додатни број извршилаца у области ваздухопловне технике.

Одласци запослених на нивоу Друштва прате редовну динамику пензионисања у складу са законом.

6.2.2 Одлив по основу трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода

Трошкови зарада обухватају трошкове по основу обрачунатих зарада, накнада зарада и других примања запослених у Друштву на територији Републике Србије и у Црној Гори, чланова Надзорног одбора и Скупштине Друштва, као и по основу обрачунатих накнада по основу уговора о делу и уговора о обављању привремених и повремених послова.

Зараде обухватају редовну зараду, увећану зараду (за прековремени рад, ноћни рад, рад у сменама и рад за време празника имајући у виду да систем контроле летења ради 24 часа, 365 дана у години), накнаде зарада (годишњи одмори, плаћена одсуства и сл.) и остале личне расходе и накнаде запослених укључујући трошкове превоза, социјална давања, отпремнине, помоћи, и сл.

Поред наведеног, Друштво је обвезник доприноса организацијама за обавезно социјално осигурање и то доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, доприноса за здравствено осигурање и доприноса за случај незапослености.

Износ зарада, број запослених и просечна зарада, као и накнаде члановима Надзорног одбора и Скупштине Друштва (реализација у 2022. години и план за 2023. годину), дате су у Прилогу 4 и Прилогу 5 овог документа.

Имајући у виду међународне и домаће прописе, ратификоване споразуме и конвенције, планирање укупне масе средстава за зараде, накнаде зарада и друга лична примања, њихова исплата се темељи на принципима, критеријумима и елементима дефинисаним Међународном конвенцијом о сарадњи у области безбедности ваздушне пловидбе (EUROCONTROL Конвенција - „Службени лист СЦГ“-Међународни уговори, бр. 18/04, 19/04 и 04/05) и Мултилатералним споразумом о рутним накнадама („Службени лист СЦГ“-Међународни уговори, број 04/05).

Принципи EUROCONTROL-а су усвојени у оквиру националних законодавстава у земљама оснивача Друштва кроз одговарајуће документе и прописани су од стране Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије и Агенције за цивилно ваздухопловство Црне Горе.

Имајући у виду реализацију саобраћаја у 2022. години и очекивани пораст према STATFOR пројекцијама, Трошкови запослених су у 2023. години планирани узимајући у обзир:

- очекивани број запослених на крају 2022. године са бруто износима трошкова зарада и планираних запошљавања, првенствено ваздухопловно-техничког особља због неометаног обављања процеса рада и контролора летења у складу са планираном динамиком обуке и стицањем дозвола са одговарајућим овлашћењима у 2023. години;
- пуну примену обавеза послодавца по основу Колективног уговора, Бр. ОУ/ДИР – 335/1 од 18. јуна 2022. године, и то:
 - исплате сезонског додатка имаоцима дозволе контролора летења у висини од 50% укупне зараде у периоду мај-октобар и остала увећања која су предвиђена чланом 34. Колективног уговора;
 - исплату додатака имаоцима дозволе ваздухопловно-техничког особља (укључујући и запослене који су распоређени на радна места координатор протока саобраћаја, координатор/сарадник за обраду плана лета, координатор/инструктор/сарадник за послове АРО, стручни сарадник за NOTAM), као и имаоцима потврде о обучености ваздухопловно-метеоролошког особља у складу са чланом 34. Колективног уговора;
 - исплате износа имаоцима дозволе контролора летења у сврху очувања радне и здравствене способности;
 - исплату посебног увећања зараде имаоцима дозволе контролора летења и ваздухопловно-техничког особља за сваку навршену годину ефективног радног стажа код Послодавца, почев од априла 2023. године;
- трошкове службених путовања у складу са планираним активностима (тестирања уређаја/система у фабрици произвођача, обуке, учешће на међународним скуповима и Евроконтрол састанцима);
- исплате по основу добровољног пензијског осигурања, осигурања дозвола контролора летења и додатног здравственог осигурања у складу са уговорним обавезама.

Стога, планирани трошкови зарада и накнада зарада (бруто) у 2023. години износе око 7,531 милијарди РСД, односно 63,822 милиона евра (приказано у Табели 8: Одлив по основу трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода).

Висину накнада члановима Скупштине Друштва и Надзорног одбора одређује Скупштина водећи рачуна о томе да накнада, односно зарада, буде у сразмери са задацима чланова Надзорног одбора и Скупштине Друштва и финансијским стањем Друштва.

Висину зараде директора и заменика директора одређује Надзорни одбор у складу са чланом 35. тачка 14. Уговора о континуитету.

Табела 8 Одлив по основу трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода

Опис	Очекивана реализација у 2022. (000 РСД)	План 2023. (000 РСД)	План 2023. (000 ЕУР)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	6.660.268	7.531.190	63.824
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	5.387.268	6.088.590	51.598
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	748.000	798.000	6.763
Трошкови накнада по уговору о делу	8.000	10.000	85
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима и физичким лицима по основу осталих уговора	86.000	100.000	847
Трошкови накнада члановима Надзорног одбора и Скупштине Друштва	53.000	62.000	525
Отпремнине	6.000	17.000	144
Солидарне помоћи	45.000	60.000	508
Трошкови превоза запослених	36.000	39.000	331
Трошкови службених путовања	64.000	90.000	763
Добровољно пензијско осигурање	135.000	141.600	1.200
Додатно здравствено осигурање	60.000	73.000	619
Осигурање дозвола	32.000	52.000	441

6.2.3 Одлив по основу резервисања из претходног периода

Друштво планира и одлив по основу резервисања из претходног периода на име издвајања за јубиларне награде, отпремнине и судске спорове у укупном износу од 80.000 хиљада РСД.

6.3 Одлив по основу трошкова производних услуга

Трошкови производних услуга обухватају трошкове телекомуникационих и транспортних услуга, поправки, одржавања опреме и објеката, као и трошкове закупнина пословног, канцеларијског простора, али и закупа земљишта. На утврђивање износа ове категорије трошкова поред планираних активности, значајно утичу:

- Трошкови телекомуникација и транспортних услуга се обрачунавају на основу: цене закупа линија, закупа нових линија и цене импулса у домаћем и иностраном саобраћају;
- Трошкови текућег одржавања опреме и објеката где се део средстава у оквиру планираног износа односи на извршење обавезе по уговорима из претходног периода;
- Трошкови закупа државне имовине;
- Трошкови који се односе на услуге физичко - техничког обезбеђења лица, опреме и објеката; и
- Трошкови осталих производних услуга обухватају издатке за услуге у промету производа и услуга, услуге заштите на раду, накнаде за коришћење путева и трошкове комуналних услуга.

Табела 9 Одлив по основу трошкова производних услуга

Опис	Очекивана реализација 2022 (000 РСД)	План 2023 (000 РСД)	План 2023 (000 ЕУР)
Трошкови производних услуга	702.934	1.033.087	8.755
Трошкови телекомуникационих и транспортних услуга	124.297	177.870	1.507
Трошкови текућег одржавања опреме и објеката	469.038	660.994	5.602
Трошкови закупа државне имовине	20.939	69.001	585
Трошкови обезбеђења	72.427	105.222	892
Остали трошкови производних услуга	16.233	20.000	169

6.4 Одлив по основу МСФИ 16

Као и претходне године, у 2023. години евидентирана је примена стандарда МСФИ 16 – Закупи (оперативни лизинг), који прописује обавезу да се сва средства са правом коришћења дужим од 12 месеци признају као основно средство. Ефекат примене МСФИ 16, који подразумева евидентирање финансијских расхода, трошка по основу обрачунате амортизације средстава са правом коришћења, и одговарајућег обрачуна за камате за закуп у складу са МСФИ 16, представљен је у пројекцијама финансијских извештаја Друштва за 2023. годину.

На овој позицији евидентиран је одлив од 420.000 хиљада РСД, који се у највећој мери односи на закуп државне имовине.

6.5 Одлив по основу нематеријалних трошкова без издвајања за ваздухопловне власти

Нематеријалне трошкове чине трошкови непроизводних услуга, платног промета, премија осигурања, репрезентације, чланарина и осталих пореза и доприноса на терет послодавца.

Најзначајнији износ у овој категорији трошкова се односи на износ годишње контрибуције за Евроконтрол, имајући у виду да се, у складу са одредбама Међународне конвенције о сарадњи у области безбедности ваздушне пловидбе

(Евроконтрол Конвенције), одређује учешће сваке од земаља чланица у покрићу годишњег буџета Евроконтрола. Протоколом о инструкцији за исплату рутних накнада (*Protocol on instruction for disbursement of route charges*), који на годишњем нивоу закључују сви ентитети унутар зоне наплате Србија/Црна Гора/КФОР, ближе се одређују обавезе свих учесника (Друштво, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије, Агенција за цивилно ваздухопловство Црне Горе и Hungarocontrol), укључујући и обавезе по основу плаћања контрибуције за Евроконтрол. За утврђену контрибуцију у Евроконтрол буџету, у 2023. години планирано је 432,6 милиона РСД.

Такође, у оквиру наведене категорије Остали нематеријални трошкови, за таксе (административне, судске, регистрационе и локалне), царине, трошкове огласа у штампи и другим медијима и остале нематеријалне трошкове, обрачунат је износ на нивоу очекиване реализације у 2022. години.

Непроизводне услуге обухватају и следеће категорије трошкова:

- трошкове ревизије финансијских извештаја;
- одржавање хигијене у објектима Друштва;
- осигурање имовине, осигурање моторних возила, осигурање од опште одговорности и одговорности из делатности, осигурање ваздухоплова и осигурање запослених;
- трошкове стручног образовања запослених, који су обрачунати на основу просечних годишњих трошкова насталих приликом стицања, издавања и продужавања рока важења дозволе (или потврде о обучености) и плана обуке;
- трошкове компјутерских услуга, који се односе на измене постојећих програма и интерну рачунарску мрежу Друштва; и
- трошкове репрезентације угоститељских услуга.

Трошкови премија осигурања су обрачунати за имовину и лица на основу уговорених вредности. Већи део износа трошкова осигурања се односи на осигурање од одговорности из делатности које је условљено обавезом Друштва да самостално покрије евентуалну штету нанету трећим лицима, а у складу са чланом 18. Уговора о континуитету. Осим наведеног, Друштво има и друге издатке по основу прибављања осигурања за запослене, имовину, моторна возила, ваздухоплове, транспортно осигурање и сл.

Трошкови пореза обухватају порез на имовину, накнаде за уређење грађевинског земљишта, накнаде за еколошке таксе, порез на употребу ваздухоплова, порез на моторна возила и друго.

Трошкови чланарина се односе на чланарине које се плаћају међународним организацијама у вези са обављањем делатности Друштва, пословним удружењима, коморама и сл.

Табела 10 Одлив по основу нематеријалних трошкова без издвајања за ваздухопловне власти

Опис	Очекивана реализација 2022 (000 РСД)	План 2023 (000 РСД)	План 2023 (000 ЕУР)
Нематеријални трошкови без издвајања за ваздухопловне власти	760.100	887.950	7.525
Трошкови непроизводних услуга	100.934	248.289	2.104
Трошкови осигурања	113.933	139.190	1.180
Порези	35.422	40.000	339
Чланарине	4.862	6.030	51
Остали нематеријални трошкови	504.949	454.442	3.851

6.6 Одлив по основу издвајања за ваздухопловне власти

Ваздухопловне власти Републике Србије и Црне Горе се, као правни субјекти, са становишта правила и EUROCONTROL принципа обрачуна трошкова, представљају независне ентитете у трошковној основи, који самостално приходују и правдају средства потребна за њихово функционисање укључујући и услуге трагања и спасавања.

Друштво, у складу са Законом о ваздушном саобраћају Републике Србије и Законом о ваздушном саобраћају Црне Горе, те Одлуком о дефинисању међусобних обавеза Друштва и Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије по основу учешћа у расподели прихода од терминалних накнада („Службени гласник РС“, број 32/11) односно Одлуком Владе Црне Горе о начину обрачуна терминалне накнаде за коришћење услуга у ваздушној пловидби („Службени лист ЦГ“, број 53/19 од 16. септембра 2019. године), има обавезу плаћања одговарајућег износа на име извршавања регулаторних и надзорних послова за летове на аеродромима у Републици Србији односно Црној Гори. Наведеном законском регулативом је утврђена обавеза Друштва према Директорату цивилног ваздухопловства Републике Србије и Агенцији за цивилно ваздухопловство Црне Горе, у висини од 10% од износа наплаћених терминалних накнада за летове на аеродромима у Београду, Краљеву, Нишу, Вршцу, Батајници и Пониквама односно за аеродроме у Подгорици и Тивту.

Друштво планира да у 2023. години издвоји 143,9 милиона РСД на име накнаде ваздухопловним властима.

6.7 Одлив по основу финансијских трошкова

Финансијски трошкови се односе на расходе камата по кредитима, валутне клаузуле, обавезе из дужничко-поверилачких односа, и остале камате.

Имајући у виду ефекте пандемије који су се одразили на драстичан пад саобраћаја, а тиме директно и на смањење прихода Друштва, у току 2020. и 2021. године предузете су одговарајуће мере за рационализацију пословања. Међутим, у циљу одржавања финансијске ликвидности и обезбеђивања континуираног пружања услуга, Друштво је закључило:

- Уговор о дугорочној кредитној линији са Банком Поштанска штедионица А.Д. Београд, Бр. КАВ.00-230/13 од 15. маја 2020 године, на износ од 1.800.000.000,00 РСД (реализован у износу од 1.763.000.000,00 РСД); и
- Уговор о кредитној линији, Бр. КАВ.00-230/11 од 24. априла 2020. године, са Banca Intesa ад Београд, на износ од 10.000.000,00 ЕУР.

У току 2023. године, доспевају обавезе по основу трошкова камате по наведеним кредитима за ликвидност у износу од око 41,2 милиона РСД. У случају оба кредита уговорена је фиксна каматна стопа.

У вези са уговорима о кредитима за улагања у основна средства, закљученим са EBRD (Уговор о кредиту Бр. SUS.00-65/1148 од 14. децембра 2017. године) и EIB (Уговор о кредиту, Бр. SUS.00-65/567 од 25. априла 2018. године), у 2023. години је у категорији Финансијских трошкова планиран износ од око 179 милиона РСД (око 1,5 милиона ЕУР) за плаћање обавеза које доспевају по основу камате.

Имајући у виду значајни пораст каматних стопа у протеклом периоду на глобалном нивоу, те да се може очекивати наставак овог тренда и током 2023. године, то је као претпоставка за обрачун камате по кредиту EBRD коришћена информација ове банке о обавезама које доспевају у наредном обрачунском периоду (мају 2023. године) где је наведена каматна стопа од 4,7% док је за новембарску рату коришћена претпоставка каматне стопе од 5%. За обрачун расхода камата по кредиту EIB коришћене су уговорене фиксне каматне стопе, а за нове трансхе кредита које су планиране у 2023. години, коришћена је претпоставка каматне стопе од 4,5% (каматна стопа по кредиту EIB је у претходном периоду била нешто нижа у односу на каматну стопу по кредиту EBRD, с обзиром на покривеност EIB финансирања гаранцијом Европске уније за кредите у земљама које нису чланице ЕУ, што омогућава додатне погодности у погледу услова кредитирања).

У 2023. години, расходи камата су планирани у укупном износу од скоро 220 милиона РСД.

Имајући у виду да је саобраћај у 2022. години премашио и најоптимистичнија очекивања, што је утицало на финансијски резултат пословања Друштва у 2022. години, те у случају остварења прогнозе саобраћаја за 2023. години, Друштво ће бити способно да изврши превремену отплату кредита по Уговору о дугорочној кредитној линији са Банком Поштанска штедионица А.Д. Београд, Бр. КАВ.00-230/13 од 15. маја 2020 године. Наиме, у складу са чланом 15. овог уговора, Друштво може у било ком моменту отплатити кредит делимично или у целини пре рокова доспећа утврђених овим уговором о кредиту (јун 2024. године), без накнаде, уз претходно писано обавештење достављено Банци. Приликом процене износа одлива по основу финансијских трошкова у 2023. години, узета је у обзир претпоставка превремене отплате камате за преостали период отплате по наведеном уговору о кредиту.

Табела 11 Одлив по основу финансијских трошкова

Опис	Очекивана реализација 2022 (000 РСД)	План 2023 (000 РСД)	План 2023 (000 ЕУР)
Финансијски трошкови	143.981	227.688	1.930
Расходи камата	143.981	227.688	1.930

6.8 Одлив по основу пореза на добитак

Порези према различитим нивоима власти регулисани су републичким законима и подзаконским актима. Планирани износ је процењен на основу динамике измиривања пореза утврђене одговарајућим законима и подзаконским актима.

По категоризацији пореских обвезника, Друштво спада у групу великих пореских обвезника и као такво редовно измирује своје пореске обавезе.

У 2023. години планирани издатак по основу пореза на добитак износи 392.725 хиљада РСД.

6.9 Отплате кредита

Друштво је, у складу са одлукама Народне банке Србије о привременим мерама, искористило могућност максималног мораторијума на обавезе по основу кредита за ликвидност, који су почеле да се отплаћују у 2022. години. С тим у вези, у складу са плановима отплате, у 2023. години доспевају обавезе по основу главнице по кредитима за одржавање текуће ликвидности, у укупном износу од око 1,67 милијарди РСД (око 14,1 милион ЕУР), и то:

- по Уговору о дугорочној кредитној линији са Банком Поштанска штедионица А.Д. Београд, у износу од 881,5 милиона РСД (7,47 милиона ЕУР); и
- по Уговор о кредитној линији са Banca Intesa ад Београд, у износу од 786,7 милиона РСД (6,67 милиона ЕУР).

По Уговору о кредиту закљученом са EBRD, Бр. SUS.00-65/1148 од 14. децембра 2017. године за финансирање пројеката у оквиру Програма модернизације SUSAN, у мају 2022. године је започета отплата главнице, те је сходно плану отплате, у 2023. години планиран износ од 3.081.625,85 ЕУР на име отплате главнице дуга. Период отплате овог кредита је до 2031. године.

По Уговору о кредиту са EIB, Бр. SUS.00-65/567 од 25. априла 2018. године, отплата главнице започиње од 2024. године.

Имајући у виду наведено, укупан планирани износ средстава у 2023. години на име отплата кредита је 2,03 милијарде РСД (око 17,2 милиона ЕУР).

Приликом процене укупног износа отплате кредита у 2023. години, узета је у обзир и претпоставка превремене отплате кредита по Уговору о дугорочној кредитној линији са Банком Поштанска штедионица А.Д. Београд, Бр. КАВ.00-230/13 од 15. маја 2020 године, у износу од 501,5 милиона РСД.

6.10 Одлив по основу преузетих обавеза из претходног периода

Имајући у виду да је Друштво искористило могућности које су прописане Уредбом о фискалним погодностима и директним давањима привредним субјектима у приватном сектору и новчаној помоћи грађанима у циљу ублажавања економских последица насталих услед болести COVID-19 ("Службени гласник РС", бр. 54 од 10. априла 2020. године), а које се односе на одлагање плаћања пореза и доприноса за месец април, мај, јун и август из 2020. године, Друштво планира одговарајући одлив средстава по овом основу у 2022. години у износу од око 23 милиона РСД.

7 Планиране инвестиције у 2023. години и извори финансирања

Укупна вредност планираних инвестиционих улагања у 2023. години износи **2.970.483.057 РСД**, односно **25.173.585 ЕУР** коришћењем обрачунског курса, **1 ЕУР = 118 РСД**.

Друштво је посвећено непрекидном инвестирању у нове технологије што је један од императива сваког пружаоца услуга који адекватним планирањем и увођењем нових технологија унапређује безбедност, повећава капацитет, продуктивност, интероперабилност, усклађеност са регулаторним захтевима и последично томе, дугорочну финансијску стабилност.

Укупан планирани износ средстава за инвестициона улагања обухвата процењене вредности набавки и процењене износе зависних трошкова набавке, а који обухватају различите таксе, накнаде, банкарске провизије, трошкове оглашавања јавних огласа у вези са поступцима набавки, трошкове царине, шпедитера, камате по кредитима, и др.

План инвестиција Друштва за 2023. годину финансијски покрива планиране инвестиционе активности, а обухвата улагања које ће се финансирати из сопствених финансијских средстава Друштва и по основу примања од иностраног задуживања у складу са Уговором о кредиту закљученим са ЕИВ (Бр. SUS.00-65/567 од 25. априла 2018. године, са припадајућим анексима). Структура планираних инвестиционих улагања у 2023. години према изворима финансирања је следећа:

- 1.767.959.443 РСД односно 14.982.707 ЕУР из сопствених финансијских средстава (интерни извори финансирања) – 59,52%, и
- 1.202.523.614 РСД односно 10.190.878 ЕУР из средстава ЕИВ кредита – 40,48%.

У оквиру укупног износа инвестиционих улагања која се финансирају из средстава кредита (10.190.878 ЕУР), планирано је повлачење нових трансхи у 2023. години у износу од 10.107.798 ЕУР, а по Уговору о кредиту са ЕИВ на располагању је и део неутрошених средстава по основу повучене трансхе по Уговору о кредиту са ЕИВ у 2021. години у износу од око 83.000 ЕУР.

Имајући у виду динамику реализације инвестиционих пројеката, у 2023. години акценат је стављен на реализацију инвестиција које су започете у претходном периоду, за које су обезбеђена средства из екстерних извора финансирања, а потом на започињање нових инвестиционих улагања која су неопходна за функционисање система контроле летења и континуирано пружање услуга. С тим у вези, укупан план инвестиција за 2023. годину чине инвестициона улагања чија је реализација започета у претходном периоду (набавке које су започете пре 2023. године, а по ком основу доспевају обавезе у 2023. години) и инвестициона улагања која ће бити започета и, делимично или у потпуности, реализована у 2023. години.

СОПСТВЕНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА = 1.767.959.443 РСД**ЕКСТЕРНИ ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА = 1.202.523.614 РСД**

Имајући у виду наведено, структура укупних планираних инвестиционих улагања у 2023. години према намени средстава за реализацију започетих инвестиција или за нове инвестиције, је следећа:

- 1.939.463.478 РСД за плаћања обавеза које доспевају у 2023. години по основу започетих инвестиција у претходном периоду – 65,29%, и
- 1.031.019.579 РСД за нове инвестиције које се реализују у 2023. години – 34,71%.

Приликом утврђивања инвестиционих улагања, предност је дата улагањима са позитивним утицајем на финансијски резултат и новчане токове.

Најзначајнија инвестициона улагања у 2023. години, су:

- **Извођење радова на изградњи анекса зграде ЦКЛ Београд са торњем АКЛ Београд**

Уговор је закључен 2019. године са Групом понуђача чији је носилац ENERGOPROJEKT VISOKOGRADNJA A.D. BEOGRAD. Уговор се финансира из средстава кредита ЕИВ. Укупна уговорена цена након закључења анекса по основу вишкова / накнадних / неподвижених радова износи 19.085.455,03 ЕУР.

У 2023. години је планирано плаћање преосталог износа након примопредаје и коначног обрачуна изведених радова, од око **78,2 милион РСД**.

- **Извођење радова на изградњи објекта и приводне инфраструктуре радарске станице Бесна Кобила**

Уговор је закључен 2020. године са Групом понуђача чији је носилац ЕЛЕКТРОМОНТАЖА Д.О.О. КРАЉЕВО, на износ од 2.549.026,82 ЕУР. Уговор се финансира из средстава кредита ЕИВ.

У 2023. години се очекује завршетак радова, примопредаја и коначни обрачун изведених радова. Планирани износ реализације по овом уговору у 2023. години је **87,6 милиона РСД**. Имајући у виду да се утврђена укупна уговорена цена радова може увећати највише до 10% укупне уговорене цене на име додатних радова, те да су у оквиру средстава кредита ЕИВ расположива додатна средства по овом основу (*contingency*) то су у 2023. годину предвиђена додатна средства до максималног уговореног повећања уговорене цене (**30 милиона РСД**).

- **Набавка и инсталација радарских система на локацијама Бесна Кобила, Београд и Врсута (алтернативна локација Кошевац)**

Уговор је закључен 2020. године са Групом понуђача: THALES LAS FRANCE SAS из Француске (Носилац посла) и КНАОТИСЕН ДОО БЕОГРАД, на износ од 8.605.000,23 ЕУР. Уговор се финансира из средстава кредита ЕИБ.

Имајући у виду непредвиђене околности у току реализације предметног уговора везане за пандемију COVID-19, кашњења у погледу припреме радарских локација за инсталацију опреме, као и предлог за промену локације Врсута због немогућности регулисања имовинско-правних питања, добављач је доставио понуду за даљу реализацију уговора која подразумева повећање укупне уговорене цене за 1.150.000 ЕУР на име додатних услуга неопходних за извршење уговора. Приликом планирања потребних средстава за реализацију предметног уговора, узета је у обзир претпоставка одобрења измене уговора и закључења одговарајућег анекса. Полазећи од претходне претпоставке, у 2023. години је планирана реализација:

- набавке радарског система на локацији Бесна Кобила, у износу од **331 милион РСД**;
- набавке радарског система на локацији Београд, у износу од **289,7 милиона РСД**; и
- набавке радарског система на локацији Кошевац, у износу од **10,8 милиона РСД**.

- **Изградња објекта и приводне инфраструктуре за потребе *Terminal Area Radar (TAR)* Београд**

Тренутно је у току међународни отворени поступак набавке предметних радова (тендер реф. ознака SUS-TAR-2022) у складу са правилима установљеним од стране ЕИБ у Водичу за набавке за пројекте финансиране од стране ове банке, а сходно одредбама Закона о јавним набавкама Републике Србије и Уговора о кредиту са ЕИБ.

Целокупна реализација уговора је планирана у 2023. години, у износу од **283,2 милиона РСД**. Уговор се финансира из средстава кредита ЕИБ.

Имајући у виду да је предвиђена могућност да се уговорена цена радова може увећати највише до 10% укупне уговорене цене на име вишкова (претпоставка и за непредвиђене и/или накнадне радове), те да су у оквиру средстава кредита ЕИБ расположива додатна средства по овом основу (*contingency*) то су у 2023. години планирана и додатна средства до максималног уговореног повећања уговорене цене (**28 милиона РСД**).

- **Изградња ТК и ЕЕ инфраструктуре за повезивање објеката SMATSA доо у зони Аеродрома Никола Тесла**

Уговор за предметне радове је закључен у 2022. години са Групом понуђача чији је носилац TELEGROUP ДОО БЕОГРАД, на износ 70.790.887,88 РСД. С обзиром на оперативну важност опреме инсталиране у објекту Техничког центра контроле летења изградњом оптичког кабла и енергетских кабловских инсталација на релацији објекат „Технички центар контроле летења“ – „Центар контроле летења Београд“ унапређује се безбедност и поузданост система контроле летења.

Динамика реализације пројекта је усклађена са развојним пројектима на Аеродрому Никола Тесла, те се завршетак предметних радова очекује у 2023. години, а планирани износ реализације је **56,6 милиона РСД**.

- **Повезивање на мрежу телеком провајдера SITA / ARINC за потребе увођења CM (*Context Management*) и CPDLC (*Controller Pilot Data Link*) услуга**

Поступак јавне набавке предметне услуге је тренутно у току. Предмет набавке је услуга закупа инфраструктуре потребне за омогућавање CPDLC комуникације коришћењем мрежа телекомуникационих провајдера SITA и ARINC. Коришћење размене података спречава загушење фреквенције и унапређује комуникацију, истовремено смањујући могућност грешке разменом исправних и недвосмислених инструкција контроле летења са посадом ваздухоплова. На овај начин се унапређује безбедност пружања услуга и истовремено се увећава капацитет контролисаног ваздушног простора смањењем радног оптерећења.

Реализација пројекта је планирана у периоду 2023-2024. година, а планирани износ реализације у 2023. години (за оба провајдера) је **65 милиона РСД**.

- **Унапређење функционалности TopSky - ATC система (Step 3)**

Уговор за унапређење функционалности TopSky - ATC система је закључен 2022. године са понуђачем THALES LAS FRANCE SAS из Француске на износ од 4.198.243 ЕУР.

Унапређењем функционалности TopSky-ATC система, Друштво ће обезбедити све предуслове да АТМ систем подржи прогнозирано повећање саобраћаја и активности које прате даље ширење концепта слободног планирања. Еволуција и унапређење постојећих и додавање нових сервиса TopSky-ATC система ће омогућити наставак пружања услуга у ваздушној пловидби на безбедан, ефикасан и редован начин. Уједно, овим унапређењем функционалности, биће извршено усаглашавање са примарним регулаторним захтевима Европске комисије, АТМ Мастер планом и релевантним Европским регулативама у предвиђеним роковима.

Завршетак пројекта је планиран у 2023. години, а планирани износ плаћања је **368,4 милиона РСД**.

- **Обнова антенских система ILS Београд**

Поступак јавне набавке предметне услуге је у току. Предвиђена је обнова антенских система на Аеродрому Никола Тесла, и то за: ILS Glide Path за ПСС 12 Београд, ILS Localizer за ПСС 12 Београд, ILS Localizer за ПСС 30 Београд и ILS Glide Path за ПСС 30 Београд.

Завршетак пројекта се очекује у 2023. години, а планирани износ плаћања је **48,8 милиона РСД**.

- **Унапређење радарског симулатора - BEST Sim CWP-Orthogon софтвер и замена дела хардвера на TWR 2D/3D симулатору**

Инвестиционо улагање у BEST Sim CWP-Orthogon софтвер подразумева побољшање софтвера који се користи на контролорским позицијама и нови HMI на радарским позицијама, а обезбеђује се и праћење нових функција које су планиране у наредном периоду. Такође, унапређену верзију IG софтвера V.4, није могуће инсталирати на постојећем хардверу због његове застарелости, те је потребно извршити одговарајућу замену хардвера. На овај начин се обезбеђује поузданији рад симулатора, омогућавају нове функције, као и праћење свих наредних надоградњи TWR симулатора.

Вредност инвестиционог улагања је **62,9 милиона РСД**, а целокупна реализација је планирана у 2023. години.

- **Опремање Pre-OJT симулатора компонентама VCS система**

Инвестиционо улагање подразумева опремање VCS система радним местима контролора летења и псеудо-пилота до пуног капацитета Pre-OJT симулатора, а у складу са исказаним потребама надлежних сектора контроле летења.

Вредност инвестиционог улагања је **46,6 милиона РСД**, а целокупна реализација је планирана у 2023. години.

- **Опремање симулатора у Центру за обуку ANS особља компонентама VCS система**

Предметно улагање се односи на опремање упражњених контролорских / псеудо-пилотских позиција, компонентама VCS радних места на Raytheon и MicroNav симулаторима у Центру за обуку ANS особља.

Вредност инвестиционог улагања је **23,6 милиона РСД**, а целокупна реализација је планирана у 2023. години.

- **Систем за дојаву и гашење пожара**

Предметно инвестиционо улагање подразумева набавку и инсталацију новог система за дојаву и гашење пожара (замена постојеће опреме) у свим објектима на локацији Кобаоник укључујући и набавку и инсталацију стабилног система за аутоматско гашење пожара у просторијама у којима су смештени уређаји и опрема (техничке сале, просторије за смештај UPS, батерија, ДЕА сала).

Вредност инвестиционог улагања је **26,5 милиона РСД**, а целокупна реализација је планирана у 2023. години.

- **Набавка и инсталација NDB уређаја**

Највећи број NDB уређаја које SMATSA доо тренутно користи је старости преко 30 година због чега је планирана замена ових уређаја модернијим уређајима. NDB опрема подразумева кабинет предајника и јединицу за антенско прилагођење. Предвиђа се набавка 17 NDB уређаја за замену постојећих на 16 постојећих локација и за опремања једне нове локације (14 уређаја у Републици Србији и 3 у Црној Гори; нова локација је Бачка Топола).

Укупна процењена вредност набавке и инсталација NDB уређаја је 800.000 ЕУР, а очекивана реализација уговора је у периоду 2023-2024. година. Планирани износ инвестиционог улагања у 2023. години је **34,9 милиона РСД**. Уговор се финансира из средстава кредита ЕИБ.

У оквиру укупног износа нових инвестиционих улагања која се финансирају из сопствених финансијских средстава, урачунат је и износ свих зависних трошкова набавки које сноси Друштво, а који подразумевају плаћање различитих такси, накнада, банкарских провизија, трошкова оглашавања јавних огласа у вези са поступцима набавки, трошкове царине, шпедитера, али и трошкове камате по кредитима, и др. У 2023. години по овом основу је планиран износ од око **87 милиона РСД**.

8 Ризици

8.1 Финансијски ризици

Друштво је изложено различитим финансијским ризицима. Управљање ризицима је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта, потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање сведу на минимум.

Терминалне и остале услуге Друштво самостално обрачунава и наплаћује, тако да је у овом сегменту повећана изложеност ризицима редовне наплативости потраживања.

Тренутна финансијска криза која се огледа у високој стопи инфлације, ниским или негативним стопама раста, високим каматним стопама може имати негативни утицај на пословање Друштва у наредном периоду.

8.2 Одступање реализованог саобраћаја у односу на прогнозу

Највећи део својих прихода Друштво остварује од пружања услуга у ваздушном саобраћају. Због тога реализација саобраћаја представља један од кључних фактора који утичу на реализацију плана пословања.

Пројекцију прихода од рутних и терминалних накнада за 2023. годину треба узети са одређеном резервом, с обзиром да су и даље присутни ризици који могу негативно утицати на развој саобраћаја у наредном периоду, као што су COVID-19, утицај сукоба у Украјни на глобална дешавања, смањена потражња за путовањима, пораст цене енергената, рецесија.

9 Интерна прерасподела планираних средстава

Због високог степена неизвесности проузроковане макроекономским и геополитичким дешавањима у свету, потребно је да Друштво има одређени степен флексибилности у располагању новчаним средствима како би се обезбедила што боља реализација Финансијског плана. С тим у вези, Друштво треба да има могућност преусмеравања средстава између и унутар планских категорија.

У току 2023. године, Скупштина Друштва може донети одлуку о преусмеравању (прерасподели) планских износа одобрених на име одговарајућих категорија расхода/издатака у пројектованом Билансу успеха за 2023. годину (поглавље 10.2, Табела 14.), и то:

- Трошкови материјала, горива и енергије;
- Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи;
- Трошкови производних услуга, и
- Нематеријални трошкови,

као и одлуку о преусмеравању (прерасподели) планског износа одобреног на име Улагања - набавка опреме и објеката (интерни извори финансирања) из Табеле 2. Одливи новчаних средстава у 2023. години, на једну или више других планских категорија, у максималном износу до 10% вредности планске категорије са које се износ преусмерава (катеорије чији се износ умањује), а како је наведено у Табели 12.

Табела 12. Категорије између којих се може вршити прерасподела средстава до 10% планиране вредности категорије са које се износ преусмерава (у 000 РСД)

Планске категорије	Планирани износ	Максималан износ за прерасподелу
Трошкови материјала, горива и енергије	257.851	25.785
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	7.531.190	753.119
Трошкови производних услуга	1.033.087	103.309
Нематеријални трошкови	1.031.898	103.190
Улагање - набавка опреме и објеката (интерни извори финансирања)	1.767.959	176.796

У току године се може вршити више пута смањење, односно повећање категорија путем преусмеравања, до наведеног максималног износа.

Скупштина Друштва може донети и одлуку да се средства која су предвиђена Финансијским планом Друштва за 2023. годину за превремену отплату кредита за ликвидност (како је то наведено у Одељку 6.9 Отплате кредита, а у вези са Уговором о дугорочној кредитној линији са Банком Поштанска штедионица А.Д. Београд, Бр. КАВ.00-230/13 од 15. маја 2020 године), у износу од 501,5 милиона РСД, прераспоределе на једну или више планских категорија наведених у Табели 12, а уколико се за тим јави потреба у току године.

С обзиром да се на најзначајнији сегмент финансијског пословања Друштва (приходе од рутних накнада) примењује:

- принцип "пуног покрића трошкова" (full cost recovery method) који подразумева да се приходи који се остварују из рутних накнада користе искључиво за покриће рутних расхода; и
- "механизам прилагођавања" који подразумева да се сваки остварени вишак рутних прихода над расходима ("суфицит" – Over Recovery), као и да се сваки мањак рутних прихода над реализованим расходима зоне наплате ("дефицит" – Under Recovery), мора на одговарајући начин укључити у обрачун трошковне основе у наредним годинама, умањујући

је за остварени суфицит и повећавајући је за остварени дефицит из претходних година,

као и чињеницу да се приходи планирају унапред на основу прогнозе саобраћаја, те имајући у виду неизвесност/одступање у погледу реализације саобраћаја у односу на прогнозу, Скупштина Друштва може:

- у случају да се рутни приходи реализују изнад планираних, донети одлуку о расподели више реализованих прилива Друштва од рутних накнада у односу на планиране приливе по месецима наведне у Табели 4, увећавајући једну или више планских категорија наведених у Табели 12, максимално до износа више реализованих прилива у односу на прогнозу;
- у случају да се утврди да се рутни приходи реализују испод планираних, увести мере рационализације трошкова у циљу обезбеђења потребног нивоа ликвидности.

Надзорни одбор Друштва може донети одлуку о извршењу интерне прерасподеле планираних износа унутар сваке од наведених категорија из Табеле 12, укључујући и прерасподелу унутар позиције Улагање - набавка опреме и објеката (екстерни извори финансирања) из Табеле 2. Одливи новчаних средстава у 2023. години, ако се за тим укаже оправдана потреба током године.

10 Финансијски извештаји**10.1 Биланс стања на дан 31.12.2023. године**

Табела 13 Биланс стања на дан 31.12.2023. године, у хиљадама РСД

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Krajnje stanje 31.12.2023.	Krajnje stanje 31.12.2022.
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	B. STALNA IMOVINA (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		20.703.866	19.448.382
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003		207.372	257.372
010	1. Ulaganja u razvoj	0004			
011, 012 i 014	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala nematerijalna imovina	0005		100.158	130.158
013	3. Gudvil	0006			
015 i 016	4. Nematerijalna imovina uzeta u lizing i nematerijalna imovina u pripremi	0007		107.214	127.214
017	5. Avansi za nematerijalnu imovinu	0008			
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009		19.624.338	18.194.155
020, 021 i 022	1. Zemljište i građevinski objekti	0010		7.186.483	5.186.483
023	2. Postrojenja i oprema	0011		6.759.523	5.509.523
024	3. Investicione nekretnine	0012			
025 i 027	4. Nekretnine, postrojenja i oprema uzeti u lizing i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0013		5.334.731	7.164.248
026 i 028	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0014		11.340	11.640
029 (deo)	6. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u zemlji	0015		82.480	77.480
029 (deo)	7. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u inostranstvu	0016		249.781	244.781
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA	0017			
04 i 05	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018		872.156	996.855
040 (deo), 041 (deo) i 042 (deo)	1. Učešća u kapitalu pravnih lica (osim učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća)	0019			
040 (deo), 041 (deo) i 042 (deo)	2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	0020			
043, 050 (deo) i 051 (deo)	3. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u zemlji	0021			
044, 050 (deo), 051 (deo)	4. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u inostranstvu	0022			

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Krajnje stanje 31.12.2023.	Krajnje stanje 31.12.2022.
045 (deo) i 053 (deo)	5. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u zemlji	0023			
045 (deo) i 053 (deo)	6. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u inostranstvu	0024			
046	7. Dugoročna finansijska ulaganja (hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti)	0025			
047	8. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0026			
048, 052, 054, 055 i 056	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani i ostala dugoročna potraživanja	0027		872.156	996.855
28 (deo), osim 288	V. DUGOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0028			
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0029			21.172
	G. OBRTNA IMOVINA (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		3.193.799	5.229.408
Klasa 1, osim grupe računa 14	I. ZALIHE (0032+ 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031		168.164	74.238
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0032		161.797	63.871
11 i 12	2. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi	0033			
13	3. Roba	0034			
150, 152 i 154	4. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u zemlji	0035		5.745	7.745
151, 153 i 155	5. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u inostranstvu	0036		622	2.622
14	II. STALNA IMOVINA KOJA SE DRŽI ZA PRODAJU I PRESTANAK POSLOVANJA	0037			
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038		1.793.174	1.745.600
204	1. Potraživanja od kupaca u zemlji	0039		201.677	171.593
205	2. Potraživanja od kupaca u inostranstvu	0040		1.591.497	1.574.007
200 i 202	3. Potraživanja od matičnog, zavisnih i ostalih povezanih lica u zemlji	0041			
201 i 203	4. Potraživanja od matičnog, zavisnih i ostalih povezanih lica u inostranstvu	0042			
206	5. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0043			
21, 22 i 27	VI. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (0045 + 0046 + 0047)	0044		49.804	55.178
21, 22 osim 223 i 224, i 27	1. Ostala potraživanja	0045		49.000	54.374
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	0046			
224	3. Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	0047		804	804
23	V. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048			0

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Krajnje stanje 31.12.2023.	Krajnje stanje 31.12.2022.
230	1. Kratkoročni krediti i plasmani – matično i zavisna pravna lica	0049			
231	2. Kratkoročni krediti i plasmani - osala povezana lica	0050			
232, 234 (deo)	3. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u zemlji	0051			
233, 234 (deo)	4. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u inostranstvu	0052			
235	5. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	0053			
236 (deo)	6. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	0054			
237	7. Otkupljene sopstvene akcije i itkupljeni sopstveni udeli	0055			
236 (deo), 238 i 239	8. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0056			
24	VI. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	0057		1.099.131	3.273.865
28 (deo), osim 288	VII. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0058		83.527	80.527
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		23.897.666	24.698.962
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0060		1.833.557	1.833.557
	PASIVA				
	A. KAPITAL (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411- 0412) ≥ 0	0401		11.433.668	10.406.627
30, osim 306	I. OSNOVNI KAPITAL	0402		1.873.820	1.873.820
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0403			
306	III. EMISIONA PREMIJA	0404			
32	IV. REZERVE	0405		507.044	507.044
330 i potražni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	V. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA	0406		3.324.936	3.319.454
dugovni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA	0407		81.194	81.194
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK (0409 + 0410)	0408		5.809.062	4.787.503
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0409		4.787.503	3.056.052
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0410		1.021.559	1.731.451
	VIII. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0411			

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Krajnje stanje 31.12.2023.	Krajnje stanje 31.12.2022.
35	IX. GUBITAK (0413 + 0414)	0412			0
350	1. Gubitak ranijih godina	0413			
351	2. Gubitak tekuće godine	0414			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (0416 + 0420 + 0428)	0415		9.799.565	9.958.177
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0417 + 0418 + 0419)	0416		788.166	854.366
404	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0417		787.657	833.157
400	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0418			
40, osim 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	0419		509	21.209
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420		9.011.399	9.103.811
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0421			
411 (deo) i 412 (deo)	2. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0422			
411 (deo) i 412 (deo)	3. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0423			
414 i 416 (deo)	4. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u zemlji	0424		1.443.774	1.965.274
415 i 416 (deo)	5. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u inostranstvu	0425		7.551.384	7.122.296
413	6. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti	0426			
419	7. Ostale dugoročne obaveze	0427		16.241	16.241
49 (deo), osim 498 i 495 (deo)	III. DUGOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0428			
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0429		477.772	448.944
495 (deo)	G. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	0430			
	D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		2.186.661	3.885.214
467	I. KRATKOROČNA REZERVISANJA	0432			
42, osim 427	II. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433		783.632	2.439.806
420 (deo) i 421 (deo)	1. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0434			
420 (deo) i 421 (deo)	2. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0435			
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	3. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu domaće banke	0436			

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Krajnje stanje 31.12.2023.	Krajnje stanje 31.12.2022.
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	4. Obaveze po osnovu kredita od domaćih banaka	0437		20.000	1.668.174
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	5. Krediti, zajmovi i obaveze iz inostranstva	0438		763.632	771.632
426	6. Obaveze po kratkoročnim hartijama od vrednosti	0439			
428	7. Obaveze po osnovu finansijskih derivata	0440			
430	III. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0441		13.384	20.384
43, osim 430	IV. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442		718.397	432.579
431 i 433	1. Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u zemlji	0443			
432 i 434	2. Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u inostranstvu	0444			
435	3. Obaveze prema dobavljačima u zemlji	0445		344.059	255.196
436	4. Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	0446		374.213	177.258
439 (deo)	5. Obaveze po menicama	0447			
439 (deo)	6. Ostale obaveze iz poslovanja	0448		125	125
44, 45, 46, osim 467, 47 i 48	V. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (0450 + 0451 + 0452)	0449		652.315	980.512
44, 45 i 46 osim 467	1. Ostale kratkoročne obaveze	0450		627.599	680.105
47, 48 osim 481	2. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda	0451		9.693	7.693
481	3. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	0452		15.023	292.714
427	VI. OBAVEZE PO OSNOVU SREDSTAVA NAMENJENIH PRODAJI I SREDSTAVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	0453			
49 (deo) osim 498	VII. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0454		18.933	11.933
	Đ. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455			
	E. UKUPNA PASIVA (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		23.897.666	24.698.962
89	E. VANBILANSNA PASIVA	0457		1.833.557	1.833.557

10.2 Биланс успеха за период од 01.01. до 31.12.2023. године

Табела 14 Биланс успеха за период од 01.01. до 31.12.2023. године, у хиљадама РСД

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	2023	2022
1	2	3	4	5	6
	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001		12.999.548	12.328.402
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003 + 1004)	1002			
600, 602 i 604	1. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1003			
601, 603 i 605	2. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1004			
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1006 + 1007)	1005		12.871.557	12.207.434
610, 612 i 614	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1006		607.186	583.850
611, 613 i 615	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1007		12.264.371	11.623.584
62	III. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1008			
630	IV. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1009			
631	V. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOIH PROIZVODA	1010			
64 i 65	VI. OSTALI POSLOVNI PRIHODI	1011		127.991	120.969
68, osim 683, 685 i 686	VII. PRIHODI OD USKLADJIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1012			
	B. POSLOVNI RASHODI (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013		11.504.025	9.921.742
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1014			
51	II. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	1015		257.851	202.608
52	III. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI (1017 + 1018 + 1019)	1016		7.531.189	6.660.268
520	1. Troškovi zarada i naknada zarada	1017		6.239.389	5.517.854
521	2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1018		859.872	760.435
52 osim 520 i 521	3. Ostali lični rashodi i naknade	1019		431.928	381.979
540	IV. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1020		1.600.000	1.555.831
58, osim 583, 585 i 586	V. RASHODI OD USKLADJIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1021			
53	VI. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1022		1.033.087	702.934

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	2023	2022
54, osim 540	VII. TROŠKOVI REZERVISANJA	1023		50.000	40.000
55	VIII. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1024		1.031.898	760.100
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001 – 1013) ≥ 0	1025		1.495.523	2.406.661
	G. POSLOVNI GUBITAK (1013 – 1001) ≥ 0	1026			
	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027		4.000	3.584
660 i 661	I. FINANSIJSKI PRIHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1028			
662	II. PRIHODI OD KAMATA	1029		1.000	895
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1030		3.000	2.689
665 i 669	IV. OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI	1031			
	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032		247.688	160.529
560 i 561	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1033			
562	II. RASHODI KAMATA	1034		227.688	143.981
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1035		20.000	16.548
565 i 569	IV. OSTALI FINANSIJSKI RASHODI	1036			
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1027 – 1032) ≥ 0	1037			
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1032 – 1027) ≥ 0	1038		243.688	156.945
683, 685 i 686	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1039		20.000	13.820
583,585, i 586	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1040		25.000	293.750
67	J. OSTALI PRIHODI	1041		5.000	2.030
57	K. OSTALI RASHODI	1042		50.000	7.573
	L. UKUPNI PRIHODI (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		13.028.548	12.347.836
	LJ. UKUPNI RASHODI (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		11.826.714	10.383.593
	M. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1043 - 1044) ≥ 0	1045		1.201.834	1.964.243

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	2023	2022
	N. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1044 - 1043) ≥ 0	1046			
69-59	NJ. POZITIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU DOBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	1047			
59-69	O. NEGATIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU GUBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	1048			12.814
	P. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049		1.201.834	1.951.429
	R. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050			
	S. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1051		180.275	292.714
722 dugovni saldo	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1052			
722 potražni saldo	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1053			
723	T. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1054			
	Ć. NETO DOBITAK (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055		1.021.559	1.658.714
	U. NETO GUBITAK (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056			
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1057			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1058			
	III. NETO GUBITAK KOJI PROPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1059			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PROPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1060			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1061			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1062			

10.3 Извештај о новчаним токовима у периоду од 01.01. до 31.12.2023. године

Табела 15 Извештај о новчаним токовима у периоду од 01.01. до 31.12.2023. године, у хиљадама РСД

Pozicija	AOP	2023	2022
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 4)	3001	13.184.370	12.256.424
1. Prodaja i primljeni avansi u zemlji	3002	577.102	702.189
2. Prodaja i primljeni avansi u inostranstvu	3003	12.174.437	11.234.766
3. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3004	1.000	3.416
4. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3005	431.830	316.053
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 8)	3006	10.628.043	9.143.559
1. Isplate dobavljačima i dati avansi u zemlji	3007	1.318.042	1.184.247
2. Isplate dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	3008	1.078.398	1.024.173
3. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3009	7.611.190	6.810.817
4. Plaćene kamate u zemlji	3010	48.953	65.379
5. Plaćene kamate u inostranstvu	3011	178.735	58.944
6. Porez na dobitak	3012	392.725	
7. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3013		
8. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	3014		
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3015	2.556.327	3.112.865
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3016		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3017		-
1. Prodaja akcija i udela	3018		
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3019		
3. Ostali finansijski plasmani	3020		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3021		
5. Primljene dividende	3022		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3023	2.970.483	1.267.592
1. Kupovina akcija i udela	3024		
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3025	2.970.483	1.267.592
3. Ostali finansijski plasmani	3026		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3027		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3028	2.970.483	1.267.592

Pozicija	AOP	2023	2022
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 7)	3029	1.192.720	76.031
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3030		
2. Dugoročni krediti u zemlji	3031		
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3032	1.192.720	76.031
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3033		
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3034		
6. Ostale dugoročne obaveze	3035		
7. Ostale kratkoročne obaveze	3036		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 8)	3037	2.953.299	1.587.263
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3038		
2. Dugoročni krediti u zemlji	3039	2.169.667	772.104
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3040	363.632	399.230
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3041		
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3042		
6. Ostale obaveze	3043	420.000	415.929
7. Finansijski lizing	3044		
8. Isplaćene dividende	3045		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3046		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3047	1.760.578	1.511.232
G. SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001 + 3017 + 3029)	3048	14.377.090	12.332.455
D. SVEGA ODLIV GOTOVINE (3006 + 3023 + 3037)	3049	16.551.824	11.998.414
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (3048 – 3049) ≥ 0	3050		334.041
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3049 – 3048) ≥ 0	3051	2.174.734	
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3052	3.273.865	2.939.824
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3053		
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3054		
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA			
(3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	1.099.131	3.273.865

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

 Жарко Копривица

11 Ознаке и скраћенице

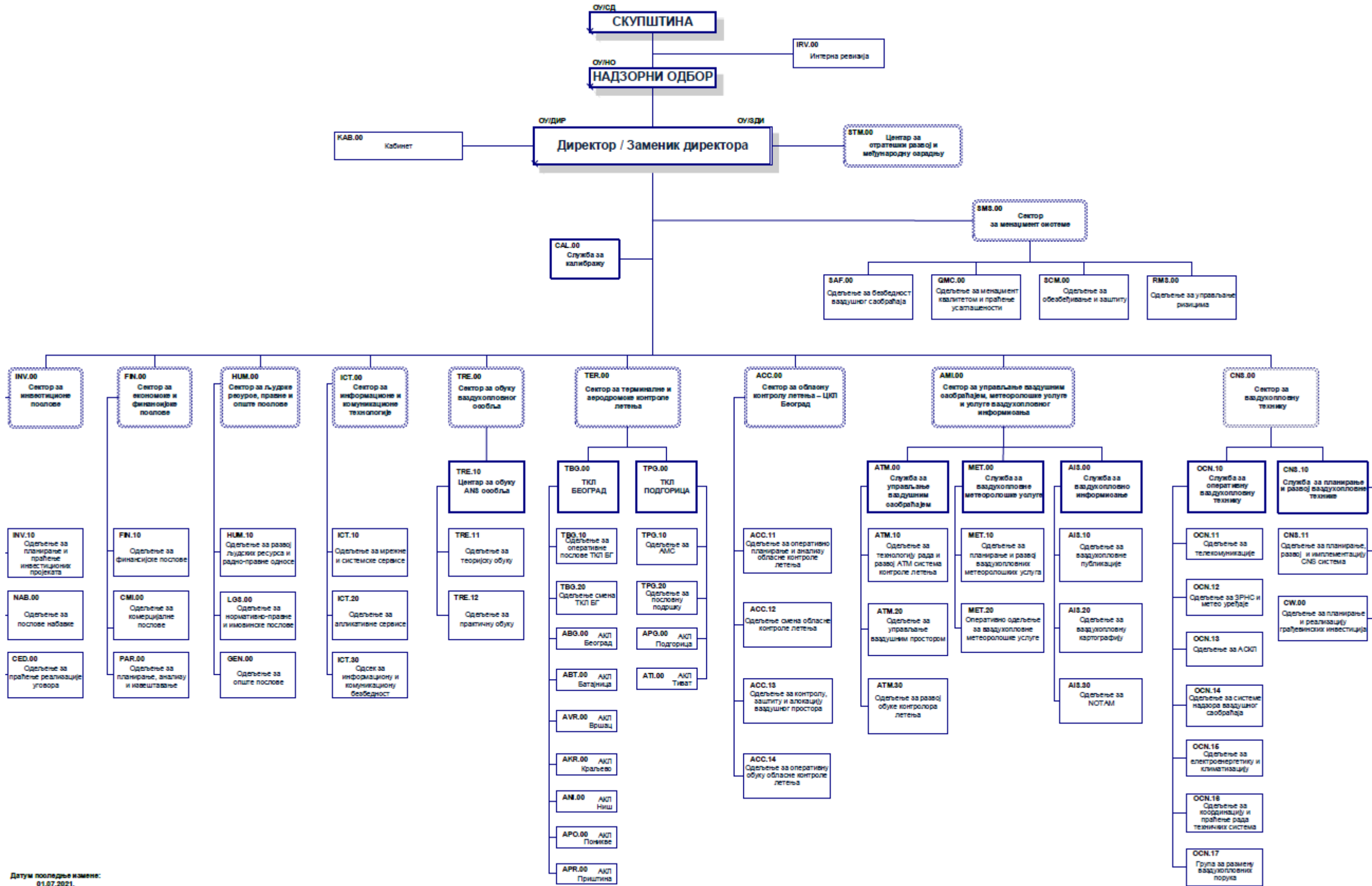
ACC	Area Control Centre (Центар обласне контроле летења)
ADS-B	Automatic dependent surveillance-broadcast (Аутоматско поуздано праћење ваздухоплова - предаја)
AFTN	Aeronautical Fixed Telecommunication Network (Фиксна ваздухопловна телекомуникациона мрежа)
AIP	Aeronautical Information Publication (Зборник ваздухопловних информација)
AIS	Aeronautical Information Services (Услуге ваздухопловног информисања)
AMHS	ATS Message Handling System (Систем за обраду порука у ваздушном саобраћају)
ASM	Airspace Management (Управљање ваздушним простором)
ATC	Air Traffic Control (Контрола ваздушног саобраћаја)
ATFCM	Air Traffic Flow and Capacity Management (Управљање протоком ваздушног саобраћаја и капацитетом)
ATM	Air Traffic Management (Управљање ваздушним саобраћајем)
ATS	Air Traffic Services (Услуге у ваздушном саобраћају)
CAMO	Continuing Airworthiness Management Организација (Организација за обезбеђивање континуалне пловидбености)
CCC	Центар контроле летења
CNS	Communication. Navigation. Surveillance Services (Услуге комуникације, навигације и надзора)
CPL	Commercial Pilot Licence (Дозвола професионалног пилота ваздухоплова)
CRCO	Central Route Charges Office (Eurocontrol служба за наплату рутних накнада)
DME	Distance Measuring Equipment (Опрема за мерење удаљености)
DPS	Data Processing System (Систем за обраду података)
DVOR	Doppler VOR (Доплерски VOR)
EAD	European AIS Database (Европска AIS база података)
EASA	European Aviation Safety Agency (Европска Агенција за безбедност ваздухопловства)
EATMP	European ATM Plan (Европски план за управљање ваздушним саобраћајем)
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development (Европска банка за обнову и развој)
ECAA	European Common Aviation Area (Заједничко европско подручје)
ECAC	European Civil Aviation Conference (Европска конференција за цивилно ваздухопловство)
EIB	European Investment Bank (Европска инвестициона банка)
ESSIP	European Single Sky Implementation (Европски план имплементације Јединственог неба)
FAMUS	Future ATM Modernization and Upgrade System (Пројекат будуће модернизације и унапређења система управљања ваздушним саобраћајем)
FIN	Финансијска служба
FIR	Flight Information Region (Област летних обавештења)
FPL	Flight Plan (План лета)
FTO	Flight Training Organisation (Организација за летачку обуку)
HUM	Служба за људске ресурсе
IACA	International Air Carrier Association (Међународно удружење авио превозилаца)
ICAO	International Civil Aviation Organization (Међународна организација за цивилно ваздухопловство)
ICT	Information and communications technology (Информационо комуникационе технологије)
ILS	Instrument Landing System (Систем слетања по инструментима)

IP	Internet Protocol (Интернет протокол)
ISO	International Organization for Standardization (Међународна организација за стандардизацију)
IT	Information Technology (Информационе технологије)
KAB	Кабинет
KAL	Служба за калибражу
LSSIP	Local Single Sky Implementation Plan (Локални план имплементације јединственог неба)
MET	Ваздухопловно-метеоролошка служба
NAB	Набавна служба
OLDI	On-Line Data Interchange (Размена података са рачунаром прикљученим на мрежи)
PANS OPS	Procedures for Air Navigation Services - Aircraft Operations (Процедуре за услуге у ваздушној пловидби – Операције ваздухоплова)
PAR	Одељење за планирање, анализу и извештавање
PTT	Part Task Trainer (Обука на компјутерском тренажеру)
SAA	SMATSA Ваздухопловна академија
SBP	Strategic Business Plan (Стратешки план пословања)
SEC	Секретаријат
SES	Single European Sky (Јединствено европско небо)
SGS	Société Générale de Surveillance
SMATSA	Serbia and Montenegro Air Traffic Services (Контрола летења Србије и Црне Горе SMATSA доо Београд)
SQS	Служба за безбедност, квалитет и обезбеђивање
STATFOR	Eurocontrol Air Traffic Statistic and Forecast Unit (Eurocontrol јединица за статистику и прогнозе)
TEA	Test for English for Aviation (Тест из ваздухопловног енглеског језика)
TRE	Центар за обуку
TWR	Aerodrome Control Tower (Аеродромски контролни торањ)
UHF	Ultra High Frequency (Ултрависока учестаност)
UIR	Upper Information Region (Област летних обавештења на већим висинама)
UPS	Uninterrupted Power Supply (Извор непрекидног напајања)
VCS	Voice Communication System (Систем за гласовну комуникацију)
VDF	Very high frequency Direction-Finding station (Радио гониометарска станица врло високе учестаности)
VHF	Very High Frequency (Врло висока учестаност)
VOR	VHF Omnidirectional Radio Beacon (Свесмерни радио фар врло високе учестаности)
WMO	World Meteorological Organization (Светска метеоролошка организација)
BMO	Ваздухопловно метеоролошко особље
BMЦ	Ваздухопловни метеоролошки центар
ДЦВ	Директорат Цивилног Ваздухопловства
ЗРНС	Земалска радио-навигациона средства
РС	Радарска станица
ТКЛ	Терминална контрола летења
ЦКЛ	Центар контроле летења

12 Прилози

Р.бр.	Назив прилога	Број страна прилога
1.	Организациона структура Друштва	1
2.	Пројекција стања дуга на дан 31.12.2022. године	1
3.	Одлука бр 22/173 - EUROCONTROL Проширене комисије	2
4.	Маса за зараде, број запослених и просечна зарада по месецима	3
5.	Накнаде чланова Надзорног одбора и Скупштине Друштва	2

12.1 Прилог 1 – Организациона структура Друштва

Датум последње измене:
01.07.2021.

12.2 Прилог 2 - Пројекција стања дуга на дан 31.12.2023. године

Кредитор	Бр. зајма / кредита	Намена	Уговорени износа кредита	ПЛАН Укупно искоришћено до 31.12.2022.	ПЛАН Укупно отплаћена главница до 31.12.2022.	ПЛАН Стање дуга на дан 31.12.2022.	ПЛАН Стање дуга на дан 31.12.2023.	Валута
ЕВРОПСКА ИНВЕСТИЦИОНА БАНКА	FIN°88.008 (RS) Serapis N° 2017-0436 од 25.04.2018.	Програм модернизације контроле летења - SUSAN	51.420.000,00	33.197.191,72	0,00	33.197.191,72	43.304.989,96	ЕУР
ЕВРОПСКА БАНКА ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ	Operation Number 49477 од 14.12.2017.	Програм модернизације контроле летења - SUSAN	30.782.232,00	30.782.232,00	3.047.599,33	27.734.632,67	24.653.006,82	ЕУР
BANCA INTESA AD BEOGRAD	6479519 од 17.06.2020	Одржавање текуће ликвидности	10.000.000,00	10.000.000,00	3.333.333,33	6.666.666,67	0,00	ЕУР
УКУПНО ЕУР:			92.202.232,00	73.979.423,72	6.380.932,66	67.598.491,06	67.957.996,78	ЕУР
БАНКА ПОШТАНСКА ШТЕДИОНИЦА АД БЕОГРАД	232287001 од 12.05.2020.	Одржавање текуће ликвидности	1.800.000.000,00	1.763.000.000,00	380.000.000,00	1.383.000.000,00	0,00	РСД
УКУПНО РСД:			1.800.000.000,00	1.763.000.000,00	380.000.000,00	1.383.000.000,00	0,00	РСД
УКУПНО ЕУР по курсу 1 ЕУР=118 РСД:			107.456.469,29	88.920.101,69	9.601.271,64	79.318.830,05	67.957.996,78	ЕУР

12.3 Прилог 3 – Одлука број 22/173 EUROCONTROL Проширеног комитета

EUROPEAN ORGANISATION FOR THE SAFETY OF AIR NAVIGATION

EUROCONTROL

- Decisions of the enlarged Commission -

DECISION No. 22/173

relating to the determination of the unit rates for the period of application commencing 1 January 2023

THE ENLARGED COMMISSION,

Having regard to the EUROCONTROL International Convention relating to Co-operation for the Safety of Air Navigation amended at Brussels on 12 February 1981 and in particular Article 5 thereof;

Having regard to the Multilateral Agreement relating to Route Charges dated 12 February 1981, and in particular Articles 3.2(e) and 6.1(a) thereof;

On the proposal of the enlarged Committee and the Provisional Council,

HEREBY TAKES THE FOLLOWING DECISION:

Sole Article

The unit rates annexed to the present decision are approved and shall enter into force on 1 January 2023.

Done at Brussels on 24 November 2022,

Māris Gorodcovs
President of the Commission

22-173 EN

Unit rates applicable from 1 January 2023

ZONE	Global unit rate euro	Exchange rate applied 1 euro =	
Belgium/Luxembourg *	113.21	-/-	
Germany *	73.04	-/-	
France *	73.69	-/-	
United Kingdom	86.26	0.874368	GBP
Netherlands *	92.00	-/-	
Ireland *	26.46	-/-	
Switzerland	120.24	0.963164	CHF
Portugal Lisboa *	47.39	-/-	
Austria *	66.91	-/-	
Spain Continental *	54.71	-/-	
Spain Canary *	45.97	-/-	
Portugal Santa Maria *	10.03	-/-	
Greece *	25.54	-/-	
Turkey	36.62	18.1151	TRY
Malta *	24.50	-/-	
Italy *	72.37	-/-	
Cyprus *	28.51	-/-	
Hungary	33.77	404.556	HUF
Norway	53.50	10.1648	NOK
Denmark	61.17	7.43382	DKK
Slovenia *	65.32	-/-	
Romania	46.55	4.90607	RON
Czech Republic	68.17	24.5473	CZK
Sweden	79.98	10.7784	SEK
Slovak Republic *	72.32	-/-	
Croatia	45.83	-/-	HRK
Bulgaria	36.78	1.95494	BGN
North Macedonia	49.52	61.4941	MKD
Moldova	227.54	19.1245	MDL
Finland *	43.92	-/-	
Albania	50.36	116.435	ALL
Bosnia and Herzegovina	30.78	1.95486	BAM
Serbia/Montenegro/KFOR	39.46	117.265	RSD
Lithuania *	70.82	-/-	LTL
Poland	44.38	4.74077	PLN
Armenia	49.67	402.953	AMD
Latvia *	43.39	-/-	
Georgia	32.46	2.78206	GEL
Estonia *	36.04	-/-	
Ukraine	51.64	36.4830	UAH
Ukraine South	20.30	36.4830	UAH

* : State participating in the EMU.

12.4 Прилог 4 - Маса за зараде, број запослених и просечна зарада по месецима

Табела 16. Очекивана реализација у 2022. години за масу зарада, број запослених и просечну зараду по месецима (износи у РСД)

Очекивана реализација 2022.	УКУПНО ¹		
	Број запослених	маса зарада (брutto 1)	просечна брутто зарада
	a=d+g+j	b=e+h+k	c=b/a
I	868	380,049,236	437,845
II	871	369,555,564	424,289
III	870	370,727,571	426,124
IV	873	391,248,723	448,166
V	872	414,741,757	475,621
VI ³	873	602,880,034	690,584
VII	876	465,016,611	530,841
VIII	876	457,065,425	521,764
IX	878	493,753,219	562,361
X ³	876	462,940,155	528,470
XI	892	544,276,155	610,175
XII	889	435,013,144	489,329
УКУПНО ⁴	10,514	5,387,267,595	6,145,569
ПРОСЕК	876	448,938,966	512,131

Табела 17. Планирана маса зарада у 2023. години за масу зарада, број запослених и просечну зараду по месецима (износи у РСД)

ПЛАН 2023.	УКУПНО ¹		
	Број запослених	маса зарада (брutto 1)	просечна брутто зарада
	a=d+g+j	b=e+h+k	c=b/a
I	892	417,030,384	467,523
II	901	416,764,987	462,558
III	906	418,105,077	461,485
IV	907	429,507,687	473,548
V	912	492,818,678	540,371
VI ³	914	776,484,258	849,545
VII	920	496,269,577	539,423
VIII	920	496,269,577	539,423
IX	923	562,626,069	609,562
X ³	924	500,027,444	541,155
XI	922	644,757,444	699,303
XII	922	437,928,917	474,977
УКУПНО ⁴	10,963	6,088,590,097	6,658,875
ПРОСЕК	914	507,382,508	554,906

Табела 18. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи – планирани просек на месечном нивоу у 2023. години (износи у РСД)

Бр.	Опис	Јануар	Фебруар	Март	Април	Мај	Јун	Јул	Август	Септембар	Октобар	Новембар	Децембар	Укупно
1	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	417,030,384	416,764,987	418,105,077	429,507,687	492,818,678	776,484,258	496,269,577	496,269,577	562,626,069	500,027,444	644,757,444	437,928,917	6,088,590,097.45
2	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	62,972,325	63,803,455	64,250,152	64,384,355	64,821,352	79,518,844	65,971,652	65,971,652	66,423,816	67,224,274	67,224,274	65,433,849	798,000,000.00
3	Трошкови накнада по уговору о делу	865,120	865,120	865,120	815,120	815,120	815,120	815,120	865,120	825,120	825,120	815,120	813,679	10,000,000.00
4	Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима и физичким лицима по основу осталих уговора	8,371,527	8,311,527	8,316,527	8,321,527	8,329,527	8,332,527	8,342,527	8,349,527	8,353,527	8,359,527	8,369,527	8,242,202	100,000,000.00
5	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Трошкови накнаде члановима Надзорног одбора и Скупштине Друштва	3,120,018	3,123,695	3,135,309	3,210,298	3,624,660	14,209,651	3,654,568	3,654,568	4,088,824	3,687,136	4,627,881	11,863,391	62,000,000.00
7	Отпремнине	1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,400,000	1,500,000	1,500,000	17,000,000.00
8	Солидарне помоћи	5,171,042	4,862,382	5,135,086	4,862,382	4,929,273	4,929,273	4,862,382	4,862,382	4,929,273	4,862,382	4,862,382	5,731,760	60,000,000.00
9	Трошкови превоза запослених-фактура добављ	3,026,567	3,026,567	3,233,456	3,233,456	3,233,456	3,233,456	3,233,456	3,026,567	3,026,567	3,233,456	3,233,456	4,259,537	39,000,000.00
10	Трошкови службених путовања	6,325,063	8,525,063	6,825,063	8,325,063	8,525,063	8,525,063	8,025,063	6,725,063	8,225,063	6,925,063	7,025,063	6,024,310	90,000,000.00
11	Добровољно пензијско осигурање	11,800,000	11,800,000	11,900,000	11,800,000	11,900,000	11,700,000	11,700,000	11,800,000	11,800,000	11,900,000	11,800,000	11,700,000	141,600,000.00
12	Додатно здравствено осигурање	13,052,699	-	13,552,699	-	-	16,944,791	-	-	16,386,315	-	-	13,063,495	73,000,000.00
13	Осигурање дозвола	10,996,276	-	14,416,172	-	-	-	-	-	16,752,385	-	-	9,835,168	52,000,000.00
УКУПНО 2023 ПЛАН		544,131,021	522,482,796	551,134,661	535,859,889	600,397,129	926,092,984	604,274,345	602,924,456	704,836,960	608,444,402	754,215,147	576,396,306	7,531,190,097

12.5 Прилог 5 - Накнаде чланова Надзорног одбора и Скупштине Друштва

Табела 19. Очекивана реализација накнада члановима Надзорног одбора и Скупштине Друштва у 2022. години (износи у РСД)

2022	Надзорни одбор					Скупштина друштва				УКУПНО НО и СД	
	број чланова	маса за накнаде НО-нето	брuto	Просечна накнада члана НО	Накнада председника НО	број чланова	маса за накнаде -нето	брuto	просечна накнада члана	УКУПНО НО и СД нето	УКУПНО НО и СД брuto
I	5	1,697,301	2,611,232	308,600	462,900	6	47,712	73,403		1,745,013	2,684,636
II	5	1,668,641	2,567,140	303,389	455,084					1,668,641	2,567,140
III	5	1,685,422	2,592,956	306,440	459,660					1,685,422	2,592,956
IV	5	1,704,623	2,622,496	309,931	464,897	6	85,302	131,234		1,789,925	2,753,731
V	5	1,909,395	2,937,531	347,163	520,744	6				1,909,395	2,937,531
VI	5	2,893,772	4,451,958	526,140	789,211	6	4,275,464	6,577,636	712,577	7,169,236	11,029,594
VII	5	2,096,541	3,225,447	381,189	571,784			149,021		2,096,541	3,374,469
VIII	5	2,094,711	3,222,632	380,857	571,285					2,094,711	3,222,632
IX	5	2,284,004	3,513,853	415,274	622,910					2,284,004	3,513,853
X	5	2,151,353	3,309,774	391,155	586,733	6	96,864	149,021		2,248,217	3,458,796
XI	5	2,526,181	3,886,432	459,306	688,958					2,526,181	3,886,432
XII	5	3,287,933	5,058,359	597,806	896,709	6	3,847,917	5,919,873	641,320	7,135,851	10,978,232
УКУПНО		25,999,877	39,999,811	4,727,250	7,090,876	6	8,220,245	13,000,189	1,353,897	34,353,136	53,000,000
ПРОСЕК		2,166,656	3,333,318	393,938	590,906		2,055,061	3,250,047	338,474	2,862,761	4,416,667

Табела 20. Планиране накнаде чланова Надзорног одбора и Скупштине Друштва у 2023. години (износи у РСД)

2023	Надзорни одбор					Скупштина друштва				УКУПНО НО и СД	
	број чланова	маса за накнаде НО-нето	брuto	Просечна накнада члана НО	Накнада председника НО	број чланова	маса за накнаде -нето	брuto	просечна накнада члана	УКУПНО НО и СД нето	УКУПНО НО и СД брuto
I	5	1,975,528	3,039,274	359,187	538,780	6	52,483	80,744		2,028,011	3,120,018
II	5	2,030,402	3,123,695	369,164	553,746					2,030,402	3,123,695
III	5	2,037,951	3,135,309	370,537	555,805					2,037,951	3,135,309
IV	5	1,992,861	3,065,941	362,338	543,508	6	93,833	144,358		2,086,694	3,210,298
V	5	2,356,029	3,624,660	428,369	642,553	6				2,356,029	3,624,660
VI	5	4,233,981	6,513,817	769,815	1,154,722	6	5,002,292	7,695,834	833,715	9,236,273	14,209,651
VII	5	2,268,919	3,490,645	412,531	618,796		106,550	163,923		2,375,469	3,654,568
VIII	5	2,375,469	3,654,568	431,903	647,855					2,375,469	3,654,568
IX	5	2,657,736	4,088,824	483,225	724,837					2,657,736	4,088,824
X	5	2,290,088	3,523,213	416,380	624,570	6	106,550	163,923		2,396,639	3,687,136
XI	5	3,008,123	4,627,881	546,931	820,397					3,008,123	4,627,881
XII	5	3,286,099	5,055,537	597,473	896,209	6	4,425,105	6,807,854	737,517	7,711,204	11,863,391
УКУПНО		30,513,186	46,943,364	5,547,852	8,321,778		9,640,498	15,056,636	1,571,233	40,300,000	62,000,000
ПРОСЕК		2,542,766	3,911,947	462,321	693,482		2,410,124	3,764,159	392,808	3,358,333	5,166,667